

VERTVMNVS
SIVE
ANNVS RECVRRENS
OXONII, XXIX AVGVSTI,

Anno. 1605. Coram IACOBO Rege,
HENRICO Principe, Proceribus.

*A Joannensibus in Scena recitatus
ab vno scriptus, Phrasi Comica
prope Tragicis senariis.*

Hor. lib. 1. ep. vlt. 1.

Vertumnus, Iannusque liber spectare videtur.

LONDINI,
Ex Officina Nicholai Okes.
Impensis Ed. Blount.
1607.

c
n
t
f
a
il
c
d

Y
le
n
n
D

☞ Augusto Hæredi Principi
Henrico Frederico.

Nuus iam vltro obijt, & vltà abiit
(Princeps Clarissime, quocunque sy-
dere infra supremum Solem toto (quod
aiunt) cælo clarior) ex quo *Vertumnus*,
anni Dominus, non anni modo, sed qua-
tuor tempestatum, nec tempestatum,
sed ætatum, nec ætatum, sed humorum
vices diuisas physicè, vires diuerfas
ethicè, ad partes comicè, & ad personas
commodè repræsentauit; loquentes silens introduxit. Nouus
nunc annus oritur, & alter agitur, cum redit studium, vix cedit o-
cium, vt qui tunc — *oculos auresque moratus* Principis, nunc in-
stat strenulæ, & resalutet animum, & manus osculetur. Quid
autem? medicus num prostat comicus? quidni? *id opimis*, inquit *Suet. Ner. c. 49*
ille: pudeat: quid ita? Vix cogitare leuia vir grauis debuit; sic
cogitata scribere, scripta in vulgus edere Doctorem medicum non
decurit. Ad praxin medicus, non ad poësin.

— quod medicorum est

Promittant medici, traclent fabrilis fabri.

Hor. l. 2. ep. 1. 119

Quid inde? *Inanis tumulus deserta domus, veltigal poetices.* *Plut. glor. Ath.*

In non necessariis qui nimis diligens, habetur negligens, imò neg-
lectus deficiet in necessariis. Qui tandem ista? Sane *ἐμπειρίαι*,
non solum *μιατέροι*, sed vt videri volunt *οἷον ἂν ἰδέσθαι*. Sed quæ
nostra defensio? Oxoniensis Academia, vt regem Serenissimum,
Doctissimum, Sanctissimum (vt bis ipsa, semel ipsius Soror, pie

EPISTOLA

A. D. 1566, 1592
1565, 1471

memoriae Elizabethae: & Aberdonensis olim curatorum illius Abauū & Margaretam Danicæ) orationibus, disputationibus, spectaculis ad triduum exciperet, Comœdiam ex Aede Christi vnam, & Præcurſoris Collegio exegit alteram. In illa docti defudârunt: quidni addo Theologi? quin & addo Doctores, vt nequid amplius: in ista exaranda vnus: at is Doctor: at is medicus: Censores hi si hic fuissent, quid egissent? Nollent, si possent, Regi, Principi, Proceribus, Academiæ, Collegio, Sociis excipientibus & exigentibus, quâ possent, inseruire? — *Non tam mihi cornea fibra est.* Non possent vt ne dicam, non dicent ipsi, nollent. Nam Patri, Matri, Patriæ quis non inseruiat? Vt igitur *Horatius Trebatio*,

*Quid faciam, præscribe; quiescas. ne faciam, inquis,
Omnino versus? aio. Peream male, si non*

Optimū erat: verum nequeo dormire. — *Epist. 15, 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

E Ioannensi Collegio tres medici vt disputando præstitinius quod expectatum, sic vnus sustinui quod est impositum, Comœdiam perscribendo, *Oratione tenui, scripturâ leni*, sine ingenii acumine, & moræ maturitate, aut liana, vt ille loquitur. Musis, non mutis seruiro: nec sum natus Sigæi, sed nec mihi. *Λαδὴν Σίγαια, Epicureum, & ἀνδρὶ & ἀνδρὶ. Περικλῆς, malo ἐν ἀνδρὶ, quàm ἐν ἀνδρὶ.*

Pythagoricam Et cogitavi igitur, & scripsi grauis leuiat: addo *αὐτοπράγματ, inuitâ inuidiâ, & debui, & decuir. Accedunt sine felle ioci, nec mane timenda*

Libertas, & nil quod tacuisse velim.

Innocuos censura potest permittere iusus:

Lasciuia est nobis pagina, vita proba est.

Plinius in poematis lasciuia, in moribus censura constitit: Et si mores æstimare, non medicorum, sed Philosophorum *Galenus* officium putat. *Apuleius* in vita philosophus, in epigrammatis amator. Comicis seuera vita, læta materia.

Nam castū esse decet piū poetam Ipsum, versusculos nihil necesse est.

Senator *Plinius* facit vericulosos, parum seueros facit, audit co-

Hor. sat. 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Mart. 1. 7. ep. 7. 9

Incolui gravitate iocum, tentare, — et

Fas audire iocos, leuioraque carmina, Princeps,

Sit tibi: si iusus ipsa triumphus amat.

Verum

Pers. sat. 1. 46

Hor. 1. 2. sat. 1. 5

Alex. Agram.

Aristoph.

D. Paddy. Eq. resp.

med.

D. Guin. opp. med.

M. Andros. resp.

phy.

Ter. Phor. Prolog.

Auson. ep. Eyd. 17

Ælian. var. hist.

Plot. non sua.

vin. Ep.

Hom. Odyss. p.

Mart. 1. 10. ep. 48.

21.

L. 1. ep. 5. 7.

Auson. v. sup.

Gal. opt. se.

Thrasco. 12

Catull. ep. 16, 5

Phil. 1. 5. 9. 30

DEDICATORIA.

Verùm quid homini tandem obiciunt?

Quod apud Martiellum Mœnio, Lucunus, probus, iuuenens, amicus, L. 10. ep. 76. 5.

Lingua doctus viraque, cuius unum est,

Sed magnum vitium, quod est poeta. Ex ipso quidnè inferant?

Pullo Mœnius alget in cucullo, Cocco mulio fulget Tacitati.

Ideoq; subiungant, *Qui Baniū non odit, amet tua carmina Mœui.* Vir. ecl. 3. 90.

At verò *Cura ducum fuerant olim, regumque poeta,*

(Vt Scipionis, Ennius, Lucilius; Augusti, Virgilius, Varius; Meca- Ouid. art. am. l. 3. 401.

natis Horatius; Alexandri & Charilus) Hor. l. 2. sa. & ep. 1.

Sanctaque maiestas, & erat venerabile nomen Varibus -

Verùm de me vt fatear, *non sum me iudice tanti.* Ouid. Met. l. 10. 613.

— cui memi diuinior, atque os

Magna sonaturum, des nominis huius honorem. Hor. l. 1. sa. 4. 43.

— nec enim concludere versum 40.

Dixeris esse satis; nec si quis scribat, vti nos;

Sermoni propiora, putes hunc esse poetam.

Quo nomine *— Comœdia necne poema* 45.

Quidam quesinere; quod acer spiritus, ac vis

Nec verbis, nec rebus inest; nisi quod a pede certo

Differt sermoni sermo mernus. —

Et isthoc ego nomine dum dedi operam, *Pec citus — & cer.* Art. po. 252.

tus ubique vt curreret, constaret vadique, vtunque Plantus, Te-

rentinus, nostrates, exteri, neoterici, veteres, quos vidi, audiui,

legi, Comici, & fluere licentiùs, & canere immodulatiùs, id

vnum plerumque aucupati, vt in Iambum vel scazonta versus

continuo desinere, nec tamen nimis diligens est visus mihi, Mart. l. 2. ep. 86. 10.

Nec stultus labor hic ineptiarum.

Curiosius fortasse quàm par erat, qui præter nostros puriores

trimetros senarios, Terentii monometros, dimetros, tetrametros,

grochaicos, catalecticos, acatalecticos, octonarios, nescio quos

mixtos crepant, metiuntur. Quin ipse (arbitror) Terentius nil

tale somniauit, vt qui Menandrum probe retulerit, propè transu-

leret; cuius, quos vidi, sunt ad nostrum modum. Id ergo studium

fuit, vt phrasin seruarem comicam, at metrum tragicum.

Et hic tamen *— Cynthia aurem Vellit, & admonuit;* Vir. ecl. 6. 3.

Verbis exponi tragicis res Comica non vult; Hor. ar. po. 89.

EPISTOLA

Utego interpretor, huc non aspirat, non assurgit: sin as-
furgat, & deceat; in melius. Nam ut sis foccus aliud, cothurnus
aliud; at pes est idem.

80

93

Hor. l. 2. ep. 1. 177.

Hunc focci cepere pedem, grandesque cothurni,

Alternis aptum sermonibus: — & vocem Comœdia tollis.

At verò *Creditur, ex medio quia res arcesit, habere*

Sudoris minimum; sed habet Comœdia tanto

Plus oneris, quanto venie minus. dispeream, ni senserim.

Cic. Liu. Andro-
nis.

Est illa quidem *ιδιωτικὴ καὶ πολιτικὴ ἀρχαῖμα τῶν αἰνιδίων ἀριστοφ.* imago
veritatis, vitæ communis & consuetudinis imitatio & speculum:
& nostra certe non *ἀρχαία*, sed *νέα*, non tabernaria, vix mimica, serò
togata, prætextata, trabeata: *Non sanum hic in cornu, non-niger*
est; non-nigra succus lolliginis. Aerugo mera, — sed candor,

Hor. l. 1. sa. 4. 34.

35. l. 2. ep. 1. 156

l. 2. sa. 1. 82

Libertasque recurrentes accepta per annos, Lusus amabiliter. —

Hinc itaque obiciat, *Si mala condideris in quenquã carmina, ius est*

Iudiciumque esto; si quis mala; sed bona si quis,

Iudice condideris laudatur Cœlare. —

Nec enim picturas ut Polygnotus, personas, ut *Homerus*, melio-
res; sed nec ut *Pausan*, *Hegemon*, peiores; sed ut *Dyonisius*, *Cleophon*
volui effingere (si non effinxi) pares. Quin noua ut Comœdia pro-
betur vndiquaq; ut apud me statueram nil tale vnquam scribere
ne carmen quidem nisi qui possent imperassent, & deceret; sic
(testor assistentes ornatissimos, *Paddeium* Equitem, Præ fidem,
Socios) & intra mensem proximum, & quasi agens aliud (nam
interim, ut *Regius* ad *Turrim* medicus, effeci, cooptarer) & ex
re indies nato consilio, effudi potius, quàm scripsi hanc comœ-
diam: id quod res ipsa indicat, pictura loquitur; testetur *Dorset-
ius* illustrissimus, cui Regis tædium minanti, sponendi in instanti
quum vellet abrupturum, & posse cum decoto. Id enim ferat ac-
tus quisq; nouâ protasi, epitafi, catactasi, catastrophæ. *Enxurapiu* *Enxurapiu*.
Nec mutuatus (necum furatus, ut plerique) vel hypothesein, vel
episodia, vel *παρὰ τὸν σκηνόν*, imò ne scenulam, vix versum quidem, vel
ab antiquis, vel modernis nostris, vel alienis Italibus, quos noui
probeb. Per quos profecerim, ingenuè profiteor. Quin si male-
uoli dicant Terentio.

Apel. Eras. l. 6 ap

Homines

DEDICATORIA.

Homines nobiles, Eum adiutare assidueque unâ scribere.

Ter. prol. Adel, 15

Eam laudem hic ducit maximam, cum illis placet,

Quis vobis vniuersis, & populo placet.

Guil. Padd, Eq.
D. M.

Mihi Paddeius Scipio, & Præses Lalius. Si Scipionis hanc autu-

Red. Huchenson,
Prætheol.

ment, viri obruat autoritas, ne tam obtrecent. Si Aristarchos esse libear, non Zoilos, Homeri negent potius, quàm dicant verus malos; calamitates non colligant; non vitiligent; non sint posticæ ciuitatum, cola corporum; non sanguilugæ, cucurbitulæ, non Suffeni, conuitorum tubæ, non mus alpidis, setæ hystricis, vespærum aculei, flagella optimorum. Quin vt Plutarchus ex Homero arcana philosophiæ effodiant, ex Ennio Virgilius gemmas, e Virgilio Scaliger naturam alteram: vt plurimi ex Ariosto, Tassio, Spenfero, et ethicis, et phycis allegorias: sic hinc fortassis non obscure, non modò quæ Hippocratem Aphorismorum totâ sectione tertiâ, et alibi, sed alios sapiant, et medicorum alia: in quibus Melancthon velit, ego non nolim

Plut. de curios.
de Hom.

Melan. in Ter
Hor. l. i. s. a. 1. 24.
sa. 1. o. 14.
sa. 3. 55.

— ridentem discere verum, Quid vetat? — ridiculum acri

Fortius, & melius magnas plerumque secat res.

At nos virtutes ipsas inuertimus, atque

Sincrum cupimus vas incrustare. —

Si quid ab Antisthene sit dictum malè, animaduertitur, tenetur memoriter; si quid boni, negligitur. Vix hoc effugiat Galenus ipse, vix Langius, vix Scaliger, qui pendet ex Hippocrate, cum Galenolaudè, cum Platone lucem quærit. At pater vt gnati, sic nos debemus amici,

Læti. l. 7. in Zen
Gal. ord. lib. c. 1.
Lang. l. 2. epi. 1
Scal. poet. ep. p
Hor. ib. 43

Siquod sit vitium, non fastidire. — Nam si mihi

vt legit Sabellicus. — Laudabor abunde, Non fastidiastus. —

Hom. l. 1. 793.
Sab. l. 1. 2. ep. 1.
Ov. trist. l. 1. el. 6
31.

Vellem in amicitia sic erraremus.

Gratus error, si error, et nescio quomodo, et decet, et delectat magis: error est Plinio, sed est honestus: — Cui si concedere nolis,

Plin. 3. ep. 11.
Hor. l. 1. sa. 4. 140

Multa poetarum veniat manus, auxilio qua, sit mihi. —

Nam et Empedocles, et summè phyci Aratus, Nicanor, Lucretius, Serenus, Macer, Fracastorinus, Portius, et in hoc ipso genere ille ille magnus Scaliger, miraculū nostri æui: cui bonæ famæ hircines vociferantur, vt ne quod eis deest, ausit nobis.

In Cæsar Scææ,
poet. Euph. cent. 2
ep. 48.

Vel

EPISTOLA

Hor. l. 2, ep. 1, 83.

*Vel quia nil rectum, nisi quod placuit sibi, durum;
Vel quia turpe putant—audire minora minorum.*

Scal. subit. ex.

246. I.

Hor. l. 1, sa. 10.

88.

Plut. tranq. an.

Sum, si quid possum, professione, si non profectu, Galenista: odi acerrimè, non eum qui castiget, vt *Scaliger*; sed qui calumniatur, vt *Scaligero* qui inuidet. -- *Doctis & amicis* hæc qualiacunque *Arridere velim*.— quia docti, doctos amant, si iure docti, vt ad Arcium *Softratus*: quia amici, sinistra non accipient, quæ dextrâ porrigam, vt de suis *Theodorus*: doctis facultas, vt sin cerè, amicis facilitas, vt ne seuerè censeant: illi, credo, amant; ex iudicio; hi, spero, iudicabunt ex amore.

Ho. l. 4, od. 12.

715.

Vir. Geor. l. 3.

455. ecl. 1. 2.

Cor. Celsæ. med.

pres.

Scis medicas adhibere manus ad vulnera pastor; interdum tamen

Siluestrem tenui Musam meditatur autem.

At Celso nec agricola, nec gubernator, nedum medicus, disputatione fit, sed vsu: curantur morbi remediis, non eloquentiâ: hinc tamen maior medicus.

Aristo. Plut.

Hip. leg. t. 1. pres.

8. 9. 10.

Gal. in progn. c. 6.

3. c. 2. meth. med.

l. 1. 9. 11.

Hip. leg. t. 3.

ής δὴ τ' ἰατρὸς ἐστὶν ὅτι τῆς πόλεως;
Ὅτι τὰρ ὁ μισθὸς ὁ δὴν, εἴ' ἂν πείνη.

Hippocrati *εἰ ἰησὶς φύμη μὲν πολλοί, ἔργα δ' παρ' ἑαυτοῖς.* Sed vt ne audiam ex illo *ἰατρὸς, ἀνίστατο* vel è *Galeo* nolim *λογίατορος*, vt barbam videas & pallium, at medicum non videas: nedum *ἰατρονίαν* *Thessalus*

Homeromafix, à Gratiis & Musis alienus; cui comes inscitia, magistra est audacia: qui ridet quod audet nescire profiteri, simulat se scire quod ridere non audet. Sub pænâ capitis edicat

Reuch. Hecf. Ba.

lib. 2.

Rex Scotorum, nequis assumat nomen medici, qui non in arte medica & diligenter studiosus, & expertus diu, & multum legerit, & multa egerit, *κατὰ λόγον, ὑπὸ κρείττον, εἰς διδύτροπον.* Ego medicus

Hip. eleg. t. 83.

quin audiam, qui medicinâ per annos quatuordecim docuerim, decem publicè prælegerim, ferè viginii fecerim? Quid hic effecerim, in opinione, imò in ore aliorum commodius, quàm oratione meâ ponitur: id si non satis est, commemorando non augetur. Secutus certè (non dico, assecutus) non modò *ἰατρίαν*

Cic. diu. in Ver.

Hip. med. eleg.

prac.

ἰδιαισμήτων, sed *ἰατρον* quæ redderent; nec modò *ἐπιδεικνύον, φιλαληθῶ, φιλάγειρον*, sed & *χαρίεντα, ὑπερόπμων, ὑποχέμοντα, αἰτίον*: det Deus *ἰατρον*.

Gal. q. med. phil.

Hip. prac. l. 9.

Se, sua, iactent, venditent, pingant, deprædicent, promittant montes aureos, *ἀνακυκλῶντες, ἀναλφάβητοι, καὶ ἔτι ἀγνοῦντες*,

Nimrod. Ars. apo.

ἐκ πώδης ἀφαιμένοι, τύχης δεσμένοι; quibus quod cessit malè, terræ

DEDICATORIA.

terra id operit, siquid succellit, id Sol aperit. Sint isti ἀραια κωλύειντος, *Ari. meta. l. i. c. i*
sed ut ἀραια κωλύειντος τῷ χειρὶ τῆς γῆς· sic est σφοδρῶς τῆς γῆς τῷ ἱμῆτι. *Zwing. theat. vol.*

A. *Maximilianus* Imperator, confluentibus à medicis, mox figl. 3.13

latim quærit, *Quos?* Respondet è multis nemo : tandem vnus (il-
lustrior experientiâ quàm eruditione, senior, vix ianior) *Innume-*
ros. Cui Imperator, Ingenua confessio (magis quàm ingeniosa
professio) (*asareum* te fecit medicum, (An meritò tu videris, sed
pergas Imperator) at tu porro experimentis per mortes abstine,
inuens ex fide vtere, Illi intelligant tantu te fieri, quanti se fieri
volunt : mihi imprimis placet,

Esto, quod es, quod sunt alii, sine quemlibet esse:

Quod non es, nolis, quod potes esse velis.

Sit mihi ἐκ διδασκαλίας τὸ πρῶτον λόγος, τοῦ ποιητῆς τεχνικὰ ἐκ λόγου. Nam & requirit
Hippocrates ποιοῦναι hinc hi hoc pomine cur me recusant? ad praxin
cur vocat (vocent utinam) utant poeſin, cum ποιεῖν, ἀφ' ὧν τι, δ' ἔργον,
πρὸς παρορίαν, Aristoteles dicat idem! Sed ne in istis morer (quos nil
morer) volunt (qui bene volunt) medica; nolunt (qui me, se no-
runt) metrica à nobis edi. Ne medica(nam sunt ad manum plura
volumina) in causa præli sumptus, exarantium multitudo, nostratum
in his neglectus: ut ista metrica, in eam amor, uorum, meo-
rum desiderium, typographorum facilitas. Quin etſi talia
non digna tanto Principe, cui δὲ καὶ ἐν θεῷ πλεῖστα καὶ χάριτες συμπαρίστανται,
dignata tamen C. V. & me, & hæc aspicere, &

Aph. i. & passim
Ar. poet. 623f
Xenoph. in Hier.
Casul. epig. I. 4

Meas esse aliquid putare nugas.

Et pennas dare his passerulis, columbulis, inter Aquilas vestras:

Inter victrices hederam tibi serpere lauros.

Nec tibi sit tibi mirum, modici quòd conscia vatis

Iudicium meruit nostra Thalia tuum.

- sed & parva est gratia Musa.

Lætatur lætum a spexisse, Instar veris enim, vultus ubi tuus
Affulsit, populo gravior it dies, Et Soles melius nitent.

*Affulsit, populo gratior it dies,
Et Soles melius nitent.*

Probasse ipeſtatu ingloriamur: Satis eſt tuum tenere iudicium:

-magnum hoc ego duco, Quod placui tibi.

Si illi satis Equitem plaudere, ô quanto maius,

Principibus placuisse viris?

EPISTOLA

L. c. ep. 17. 35. *Gratianus*, quàm *Titus*, quàm *Senerus*; qui iuuentutis Principes, spem superarunt, vota præcurserunt, amores humani generis, in virtutum omnium exempla geniti, ut meliores nec historia contineat, nec optent homines. Nam *Alexandrum Senerum* mihi videor, cum te video, videre, an natum bonum Principem, an factum optimum! cui nullus perit, imò nec transit dies, non dico sine linea, sed quo te non exerceas ad literas & ad militiam; quin aliquid mansuetam, ciuile, pium facias; quin doctos audias, vel *Vipianum*, vel literatas fabulas, quibus pascaris, recreeris: cui non, ut *Uero*, *Quidam Amores* semper in lecto, ut *Martialis Virgilius*, sed *Virgilius Plato*, ut *Magnus Homerus* pater, Rex, Deus poetarum, non tam sub puluinari, quàm pectoris in scrinio: ut legas plurimum vel *Ciceronis Officia*, vel libros *Platonis de Rep.* aut doctò scribas carmine vitæ bonorum Principum: ut *Magnum*, aut *Marcum* imiteris, non satellitibus aut putpurâ, sed manu & mente *Pyrrhus*: imò sis viua *Pyrrhi* gemma, in quâ *Apollo* inter *Muses* cum suis insignibus. Et tui itaque, & exteri.
Sensere, quid mens ritè, quid indoles Nutritas ausitis sub penetralibus Posses, quid Augusti paternus In pueros animus Stuartos.
Sis Dispensator scilicet bonorum omnium. Habes nimirum præcunctis imitandum, natura cui te voluit simillimum.
Et Pater Aeneas, & Annunculus excitat Hector: ille cū inclamat
343. l. 12. 435. l. 9. 641. *Disce puer virtutem ex me; - hic Maeste nouâ virtute puer; sic itur ad astra.*
Mari. l. 9. ep. 104. 21. Ille *Templa Deis, mores populis, dedit ocia ferro, Astra suis, cælo sidera, serua Ioui.*
Vir. Aen. l. 11. 125 Hunc cælo laudibus æquem *Iustitiene prius miror, belline laboris?*
Perc. chro. 751 *ut ille reulit, de Christiano secundo Danie.* *Αἰσῆτος ὅς ἐστι δαδαὶς ὅλοι τῆς αἰ-*
Episc. 2. ep. 86 *— ἡ πλάττειν ἐν διαστροφῇ, Πρωτῆς ἀρετῆς καὶ σοφίας.*
et. 1. ep. 75. et. 46 ideoq; *Πατρὶς ἀρετῆς μιμήσεσθαι*
ut ille de minoribus ex maximo Poeta regulit.
Thefaurus tibi (ut habet Galenus ex Platone) *ὅσους αἱ τῆς πατρὸς ἀρετῆς καὶ σοφίας ἡ ἐπιτήδεια δὲ τὰ τῶν ὁρίων ἐκδορῶν*
Ge. l. 1. ad. 400 *Ἡμεῖς τοὶ πατρίαν μὲν ἀμείνορας ἐν ὅροις ἐσμεν*
Plat. Menæx *ut idem ex Homero.* Hinc ne ex isto audias,
Πάτριος γὰρ τοὶ πατρίδ' ἐμῶν πατρί πύλην τῶν

Responde

DEDICATORIA.

responde, non tam *Helena*,
quàm *Lacon puer* *γῆρας*

Quid prohibet variis nomē inesse meū? *On ep. He?*
Ἄμει δὲ γ' ἰσομοσθεὶ πολλὰ καὶ ῥέοντα. *Plut. laud. su.*

In te Natura, Virtus, Gratia sic sua congesse-
runt ornamenta, certamen inquit vt videatur, Natura an ederet decentiorem, Virtus an
redderet honestiorem, Gratia an adderet decori decus, or-
natum honestati: vt illa extruxerit pulcherrimè, ista instruxerit
plenisimè, hæc illustrisimè amplificârît, Naturæ, Virtutis, Gra-
tiæ palatium, solatium. Te ergo

Πολοὶσι θνητοῖς ἀξίον τίμαται πατήρ.

Doctrina sed vim promonet insitam;

dux viæ, lux vitæ : *Epic.*

Plut. non sum. vi.

Epic.

Reliq; cultus pectora roborant; lumē frontis, numen menti

Hor. 1, 4, 0d, 4, 33

Idcoq; non Tuus modò, sed *Patria Pater*, non modò, vt *Leonis*
Constantinus, qui literas penè extinctas vindicauit, librù de summa *Egnat. l. 2*

Egnat. l. 2

totius Imperii contempnit (quem in bibliotheca tanquam thesau-
rum seruant Veneti) *Idem* vetit *Eurichion*: sed & adiunxit quasi *Ioni*
Promethæa, *Agamemnoni Nestora*, *Hieroni Simonidæ*, *Pericli Ana-*
xagoram, *Dioni Platonem*, *Alexandro Aristotelē*, *Scipioni Panati-*
um, *Polybium*, *Augusto Musam Medicum*; imò vt *Perse Prim.* *Plat. Alcib.*

Μὴ οὖν τι φησὶν ἵμεναι, πρακτικὰ π ἔργων non modò ornamenta, sed Hom. Il.

Howm. Il.

verè adiumenta. A te speramus igitur, in te spectamus *ἐκ τούτου ἐν Ἀριστ. πολ. 1. 5.*

Arist. pol. 1. 5.

βελπίων, φιλομαθίαν *Icoraticam*, πολυμαθίαν *Aristotelicam*; acumen

Chrysippeum, vigorem Carneadeum, Cyri philosophia, Periclis sapientia.

Agēsilai ^{αγγελαι}, Philippi ^{φιλιππειαι}, Agamemnonis ^{αγαμεμνονος} ἀδελφαι,

Achillis μεγαλοψυχία: non modò parium ut superes, sed *Henricorum*

imparium laudes exæques nonus; sis doctus, liberalis, magnifi-

cus, politicus, bellicosus, pius, prudens, magnanimus: *Henricos*

& cum cogitas - *stimulos dabit amula virtus.*

Ut tua te commoneant, candoris *Lilia*, *Leones* fortitudinis, *Mu-*

sarum Lyra; nec Liliorum nexu ram iungas distantia, quàm tua

vnias, vnita tuarls *Leonum* robore, viraque temperes concentu

Lyra: lis (quali Frederici Maximilianus) Imperatoris Pacifici,

Inuictissimus filius : his *Drusus* denique *Paternus*, tot tantarumq;

virtutum, quot & quantas natura mortalis recipit, vel industria

percipit: ut mores Principis exempla domestica te doceant; quod
 est felicitatum et pliniorum principum diuina

indeminiatum est *F. nino* percipiendi genus.

Downloaded from <http://ajphaphapublications.sagepub.com/> at National Archive Publishing Co on May 12, 2015

(continued)

EPISTOLA

On. ad Liu. 351

Ad te oculos auresque trahis, tua facta notamus:

Nec vox missa potest Principis ore regi.

Hor. l. 1 ep. 159

Nec nihil est, quod -pueri ludentes, Rex eris, aiunt, Si rellē facies

Vir. Aen. l. 6. 384

At illa pluris, seu Virgili,

878 Tu Marcellus eris -ensis patriæ, quin & Metellus clypeus;

Ecl. 4. 17

Nullo se tantum tellus iactabit alumno: seu Sibyllæ,

Pacatumque reges patriis virtutibus orbem: & Pollionis cætera.

Habetur itaque, Eudæmon & Chiron, tunc dicitur & dicitur dicitur,
Hædæmon & Chiron, tunc dicitur & dicitur dicitur.

Mur. var. l. 10

e. 18

Virg. Aen. l. 10

Te igitur, Per te per quē te talem genere parentes

(de illo Augusto, Nil oriturum aliās, nil orium tale fatemur

597

de hac Linia Ambiguum nato dignior, anne viro)

Hor. l. 2. ep. 117

On. l. 1. 4. el,

obtestor -te quoque dignum Finge Deo: -

13. 30

Talis ut esse cupias, addo, si cupias, eris, si eris

Vir. Aen. l. 8. 364

L. 1. 614

Semper honos, nomenque, tuum laudesque manebunt.

Ecl. 5. 78

Interea Tenemagis saluum populum: velis, an populum tu,

Hor. l. 1. ep. 16. 27

Seruet in ambiguo qui consulis & tibi, & Orbi.

Seruis in cælum redeas, diuque

Lætus interis populo Britanno:

Neue te nostris viuis iniquum

Ocyor aura

Tollas: hic magnos potius triumphos,

Hic amos dici Pater atque Princeps:

Non finas hostes equitare inultos

Te duce, Princeps.

Ita vouet, qui ista. D. D.

C. U.

Obseruantissimus,

Matthæus Gwinne.

Ad Illustriſſimum *Montgomeriæ* Co-
mitem, Dominum *PHILIPPVM*
HERBART, *Thalia*.

REGI *chare Philippe Comes, cui Meſſis in Herba,*
Te Montgomeriæ Comitem tibi grata Thalia
Patronum inuitat, recoliſt, reſalutat, adorat.
Illa de recundo rogat interfuſa rubore,
Quæ placuit ſpectata ſemel, relegenda placebit?
Illam ſpectarunt (meminit, memorat q; triumphans)
Deliciæ humi generis, decora orbis & Orbis;
In terris ſupers, clariſſima lumina mundi:
Rex, iuſtar Iouis Auguſtus, Ione digna propago
Princeps, hic inuenum miraculum, at ille virorum.
Spe Tarunt Comites (Comſtatns Apolline dignus)
Muſarum in primis Praeſes Dorſettus Apollo.
Inde Houardorum tria nomina (numina dicam)
Conſilia, imperio inſignes, & munere ſummos
Northantona, Nottinghamia, & Suffolcia norunt:
Portubus ille præſt, hic nauibus, adibus alter.
Inde (ſed in verſus, veniam date, ſicadat ordo
Inuerſus, ſcenæ vix ſedit in ordine quiſquam)
Intererat magis, an præerat (nam chæra præſſe
Cura dedit) cui clara dedit Worceſtria nomen.
Moribus antiquis Rutlandius adſuit illis.
Comberlandius hic aderat peramicus, at illum
Mars magis, an Muſæ deſlent; quod amicus obiret.
Inde Uſſantoninus; & inde Deuonius Heros;
Illum Diſ ſuperſſe velint; hunc abſtulit æther:
Hic fuit, ille manet (maneſque) columna Poetæ.

*Mecenas exinde meus, frater tuus, aliter
 Phœbus, Pembrochius, cui chartula seria quondam
 Arte annos tredecim, Medicinam ex more legenti,
 Talia de Mundo scripsit maiore, minore,
 Qualia nunc scena retulit ludendo Thalia.
 Tu Comes ante omnes comis, quasi Cypri Adonis,
 Latius spectasti, audisti (nisi fallor amore)
 Latius; at affectu (verum quis monstraret amorem)
 Ne placeat dubius, donec placuisse videres.
 Hoc inter plures animo Danuertius Heros,
 Atq; Effinghamius, spectasse, audisse notari,
 Ignoscant alij maiores, siue minores,
 Scoti, Angli; Duces, Comites; Barones,
 Siue Equites; clari censu, sensu; fauentes
 Musis, quos Musa recolunt, celebrantq; vicissim;
 Si quos non norit, reticet venerando Thalia.
 Ignoscant pariter Comitissa, Sydera vestra,
 Et desideria, et nostri spectacula cœli,
 Et domine Illustres animorum (dicam) an amorum,
 Spectari magis, ut digna, an spectare parata,
 Si quas ignorat, sileat pudibunda Thalia.
 Præ reliquis, orbes velut inter Luna minores,
 Inter Ephydriadas Thetis, inter numina Iuuo,
 Vnio, gemmarum gemma, et Dea prima Dearum,
 Anna, ante et retrò, velut annulus instar amoris,
 Regibus orta, parens Regum, Regina Britanna,
 Expectata, viinam spectasset, læta; sed illam
 Melpomene pridè lassarat, leserat Ajax,
 Postridè Euterpe expectans delimit Arcas,
 Illa Latina minus, magis vi vernacula mallet;
 Illa licet magis, hæc minus apta Scholaribus essent.
 E reliquis simili de causa absentibus, ille
 Ille Sarisberie Comes, Hermes Angligenarum,
 Lingua, caput, cor, mens, manus; à Ioue proximus Heros;*

Ula

*Ille, illa excellens Bedfordia Lucla, lumen
Famineum, Musis columen, patrona Poeta,
Spectassent viximus: nam si quibus arte placere
Nostra Thalia cupit, cupit illis illa placere
Quamvis vix vllis queat illa placere, nec illis.
Nec te Summo silere potest, cum narras amicos
Musarum illustres, ô Cancellarie: nam se
Debet Egerton, et sua quantulacunque Poeta.
Sed nec adesse tulere negotia maxima Regni,
Nec gravitas, tanto levis unde Thalia placeret.
Tum placuisse tamen Tu testis, an author, an actor;
Nam placuisse tibi tribuit: sed enim rogat ultra,
Que placuit spectata, audita, legenda placebit?
Te tacitura Thalia iubente, iubente legetur.*

*Thalia, cur non comico versu, rogasti?
Heroa, par, heroico metro roget*

Ad eruditissimum Collegam Doct.
Guinne. In detractores poeseos.

TE laudem, an tuear, mi Guinne? tuebor amicū,
Ut meritum: tibi qui detrahit, ille mihi.
Me videar laudare, tuam si laudo Thaliā,
Obstreuitatus, dum tibi Musa parit.
Author eram ut pareret, simul adsum, ut prodeat, author:
Hinc me, qui Medicum te negat esse, neget.
Nec pudet arisicem socij Diomedis Vlysiem:
Nec piget accincti iudicij ingenium.
Ingenione tuo (dicam,) ut Iouis orta cerebro
Prodit, & placuit, iudicionē meo?
Qua placuit summis, alius cur displicet? euge,
Perge, poeta bonus, nec minor hinc Medicus.
Quantus sis Medicus, testor, quin miror, ut idem
Tantus sis medicus, tamque poeta bonus.
In Μαρτύριος, age ut pergat Μικροκομος, amorum,
Humorum, morum, viuis, arte, iocis,

Guil: Paddy Eques, Doctor,
Regius Medicus.

Idem ad Comoediam.

Audini, vidi (inuideat, qui non videt) illa
Facta, an facta, hominum, an temporū, utrumq; simul.
Quatuor humores, at aetates quatuor, Anni
Vertentis refluo quatuor orbe vices,
Enumerasse satis; plus est physice, et hīc, in uno
Dramate compto horas edocuisse duas.
Actor erat Μικροκομος, erat Μαρτύριος arena.
De natura hominis sic docet Hippocrates.
Delectando, docendo simul punctum omne tulisti:
Quod vidi, audini testor; at ista probent.

C

Circulus

Collegæ suo doctissimo D. Doct.
Guineo.

Circulus est rerum Mundus, maiorque, minorq;
De quibus historia, & fabula, dicit idem.
Aetas Vere viret, sanguis fluit, omnia florent,
Pullulat herba, tument semina, ridet ager.
Aestuat hinc illinc Aestate, ætate secundâ,
Sole extrâ, interius bile coquente iecur.
Sed iuueni quæ flaua, viro atra, acidissima bilis
Autumno: inde senē phlegmate inundat Hyems.
Seriæ sunt ista an dicam, an tibi scenica, *Guini!*
Fabula cui tabula est, histrio & historia.
En adolescentes, iuuenesque virosque, senesque,
Vno verbo homines, anne ioco, anne loco!

Scriptit Ioa. Craigius
D. & Regis Medicus.

Φ Οἷόν, ὁ ποιητὴν καὶ μολὸς ἱατρῶν Θεός,
Λίγα μοι ποιτὴν ἱατρῶν ἰδὲ λίσσμενον.
Καλὸν, ὁ ποιητὴς. καὶ λίσσον, ἱατρός καλός.
Καλὸν γὰρ, εἰς ἀμρότατος. ὃ δ' αὐτὸν ἐλπίσι
Μάλλον δὲ ἱατρῶν. ταῦτα τοι ποιητὴν λέγει,
καὶ τ' αἰὶα πάρος περ ἱμνέουσι, περὶ δὲ, καλῶς,
Χαρίεντα δ' ἱατρῶν ἔργα. Μαρτυροῦμαι ἔσθ' οὖν
Ταῦτ', ἡ μὲν οὖν, καὶ πάντα τοι δοκῶ.
Ταῦτ' ὁ δὲ μόνος δὲ ἱατρῶν γὰρ ἔστιν,
Ἑλλήνων τ' ἰδὲ ἱατρῶν. καὶ δὲ πᾶσι τοῖς ὕμνοις
Φιλάμενον αἰεὶν, εἰς οἷόν τ' ἱατρῶν, οἷόν τ'
Θάροσι Γούνην, σὺν Θεῷ, ποιῶν ποιεῖ,
Ἀρδύτοι ἔστιν, εἰς ὅσοντος. κάρδους, καὶ δὲ.

Θάροσι ὁ Φιλάμενον.

PERSONAE.

Vertumnus *silens. Hic Deus intererat, quia dignus vindice nodus Incidit.*

Ver.
Aestas. }
Autumnus. } *4 Tempestates in scena repositae.*
Hyems.

Calendarius. *Prol. Epil.*

Eutrapelus } *Sang.*
Picrocholus } *Choler.*
Phantasticus } *4 Humores. Melanc. } Pa*
Gastrimargus } *Pituit.*

Microcosmus *Act. 2. Ver. Adolē*

Aesopus *padagog.*

Oudenos *puer.*

Traquitanos *glorios.*

Oppidanæ *Hocagitrices 6.*

Flora.

Hebe.

Euphrosyne

Earine.

Primavera.

Amaryllis,

Therine *mut.*

Corybantes *6. mut.*

Carna.

Act. 3. Act. Ionen.

Oporine.

Bacchus,

Act. 4. Autumn. Vir.

Thyrfigeri *Cantores. 6.*

Chimerine *anus.*

Act. 5. Hyems. Senes.

Hector. *puer.*

Author ad Librum.

I liber Liber: an censura verenda? ferenda.
Vade, aude: acri aptos pro sale redde sales.
Agide cinctus prodis, imò *Agide* rectus:
Alciden ore, an *Pallada* fronte geris.

Spectantum, Actorum deest gloria: scripta legendo est.
Scriptum, actum hebdomadis par quid in Orbe tribus?

Ita contestor,
Io: Sansbery Ioannensis.

*Aptum Proscenium ad Tempestates quatuor. Palma in medio
ramis duodecim, lucernis totidem. Temporum ad formam Zodiaci, Solis
imagine per Dodecatemoria, tria ad actus singulos postremos: percurrere.
Vox, actio, persona, gestus, scripto non possunt exprimi. Imaginare.*

Vertumnus, collocatis in scenâ Tem-
pestatibus, elinguis exiens, protrudit
Calendarium.

Act 1. Sc. 1.

CALENDARIUS, VER, ÆSTAS,
AUTUMNUS, HYEMS.

CAL. **V**ertumne, cur protrudis? agnosco, potes
Sernum herus: at isto tempore haud decuit; adhuc
Vix auspicati nomina Calendario

Astronomj, abortum iam facis; monstrum paris,

Informe, formis quod scatet varijs, nigris,
Albis, rotundis, cubicis, multis, malis;
Monstrum ipse maîus fortè, enj nata due
Alba, atra, ab illis plurima; et quæq; indies
Moritur, et oritur inuicem; & natj tibi.

Bis sex, Geometra, Chronologi, Arithmetici,
Astrologi in usu, Medico, Iurista, Aulico
Artifici, Agricole, Monstra quis tanta explicet?

Verum age, quid agitur? prodij; at quorsum? quibus?

Proh Iupiter? quid intueor, siccus, valens?

An Almagestum intueor, an mappam Hondij?

An Inane, plenum, informe formatum Chaos?

Quid enim? potest ne fieri, ut uno tempore

Instent, ut Instans, Tempora annj quatuor?

Presente spirent quatuor ventj sono?

Elementa in uno immista conueniant loco?

Corpora, vel umbras video? num video meos

Dominos minores, ore, re, more inclutos?

Viret ille, vix vir; ille, velut Aetna, aestuat;

Autumnus ille, ut autumno; hunc rheuma indicat,

Quod Bruma sit, deliro, per superos, precor

B

Dies, Nox.
Menses.

Qui

VERTVMNVS.

Qui sitis expedite; num sitis, sciam.

Quid sit, loquimini, somnio, an video vigil?

VER. Vigilas. CAL. Opinor. ÆST. Vigiles. CA. Et opinor. AVT. vides.

CAT. Et opinor istud. HY. Nos sumus. CAL. Domini mei?

VER. Sumus. CA. Minores. AVT. sumus. CA. at. AVT. at quid? CAL. si

Quarere, quis huc vos? VER. Nempe Vertumnus Pater. (licet

CAL. Et me: sed ut sit, qui soleo vobis vices

Servare, num servire, vos videam simul?

AVT. Sic ille voluit. CAL. Voluit? id cause satis?

ÆST. Et potuit. CAL. At cur voluit? VER. Huc ille audijs

Venire Regem, cui Pater rerum suas

Submittit alas, consecrat fruges, vovet

Quod annus, hora, nox, dies, menses valent.

Huc ergo nos produxit, ut iuncti simul,

Horis duabus, quicquid aut Anno integro,

Aut hominis aeo, comicis aptum iocis,

Ostenderemus scenicè. hoc opus, hic scopus.

CAL. Credo equidem & illud, me quòd eiecit foras,

Egisse dominum. AVT. Crede. CAL. Sed num me putat

Aptum histrioni? num me? Astrologi ferent,

Ridiculum ut aliquid proferam, in scenam ferar?

ÆST. Id astra curent. num noua Calendario

Ridicula? facies. CAL. Non potero. ÆST. Facies, volens,

Nolens. CAL. Volentj inepta, nolentj magis.

ÆST. Adeoq; quicquid oneris incumbit tibi.

CAL. At nihil honoris. AVT. Ipsè m ut pulchrè feras.

CAL. Ut potero? VER. poteris. CAL. Solus? VER. Et solus: sed et

Tu mutare quicquid est nostrum. AVT. Sed et

Vertumnus aderit ad manum, ut vertat citò

Formas in omnes, te, tuos, & se. CAL. Placet

Herus actor. HY. Audin? sis memor, si obdormiam,

Cum veniet ad me fabula, ut somno excites.

CAL. Meminero. HY. Et audin? ne meos sileas iocos,

Quos festa celebrant ad focos, audin? CA. Probè.

HY. Et audin? adsit mihi Ceres, Bacchus: Venus

Frigeat; et audin? CAL. Audio, obdormi interim;

Sed

VERTVMNVS.

*Sed adhuc (HY, Sed audin? CAL, Tadio es, dormi) mihi
Videtur aliquid deesse, subsidii opus.*

*VER. Quibus? CAL, Unus vni ut seruiam domino, sat est:
Qui Microcosmo seruiant, plures volo:
Volo Parasitos. AVT, Bene mones: sed qui magis,
Quam passiones, homini adulentur, sue?
Vertumnus aptos dedit, et emisit simul,
Utramq; bilem, sanguinem, & phlegma humidum.*

Act. I. Sc. 2.

CALENDARIVS, EVTRAPELVS. PICROCHOLVS.
PHANTASTICVS, GASTRIMARGVS.

*CAL, Adulterinas dixerim has chartas, quibus
Vnoictu oborta paria nebulonum duo.*

*PIC, Euge nebulonum summe, quo corni precor
Nido exysti? xaijs tam clarè sonas.*

*PHA, Adulterinas potiùs has chartas putem,
Quae solita habere quatuor, quintum ferant.*

*GAST, Granatur alios forè nebulones pares;
Ut singularis, solus, hic primas ferat.*

*EVT, Et solus esse, & primus incastrum cupis:
An tu secundus ne nini, an nemo tibi?*

*CAL, Hec pugna de nominibus in scholas eat.
Nunc res agenda. PIC, Quae? CAL, Graues. EVT, Imò leues
Lenibus. PIC, Quid autè? CAL, finito. PIC, proloquere. CA, haud finis.*

PIC, Haud cinis, at ignis ero. PHAN, Calendarie cane.

CAL, Nimiùm Picrochole pungis. PIC, Et aculeum vide.

Pugionem.

*CAL, Apem notare velui, & in vespam incidi.
Sed pax sit. EVT, Agedum. CAL, Subsidia domini mei,
Vestriq; vestra postulant, vires suas
In Microcosmum ut exerant, vestra manu,
Vobis ministris: cui per atatem, ut decet,
Servire vestrum quisq; mandatum putet.*

B 2

EVT, Seru.

VERTVM NVS.

EV T. Servire cuiquam vile; dominemur magis.

PICR. Inueniet, ubi nos excipit, dominos sibi.

CAL. Id ut poteritis agite: quid Phantastice
Imaginaris? PHAN. Visus ego iam nunc mihi
Onum repletum rore sub May Idibus;
Me Phœbus igitur traxit in nubes: volo,
Testudo quasi, volare quam docuit Iouis

Onum rosacea
plenum im-
pingit.

Armiger: ab alto denig, ut concha Æschylī,
Cado, cado caput in tuum: heu frangor miser;
Mibi testa fracta est, ros fuit, pery. CAL. Malē
Pereas: ab alto fabula huc recidit? bene est.

PHA. Cur deuocasti nubibus? merito Iuis.

CAL. Vix eluo, quā proluor: sed nunc tibi
Vbi Gastrimarge est avimus? GAST. In patinis meus.
Suauius olere videor hiemales dapes.

Nares sagaces habeo. EVTR. Quasi Sus, aut Canis.
Naribus id opus est, gutturi ut fiat satis.

GA. Vbi ubi est, prope est, odore præ cunctis bono.

EV T. Sed heu tu, odores non alunt. GAST. Hâc, hâc eo;
Hâc olet. EV T. An obolet? GAST. Dominus en dormit; bene est.

Obbam Hye-
mi surripit.

Dormiat in aurem utrang, dum prædam aufero,
Vt Rhelo Vlysses; Vitis, & vite ô lepos!
O Neclat, ô lac Veneris, ô Liber malis
Omnibus ut omnes liber as? ut te osculor!
Amplector, inhiu, visceribus imis amo!
Suauior & ambrâ, & Cinnamo, & stacte, & rosâ.
Oter beatam Hispaniam hoc vno bono.

EV T. En ut cloacam proluit, et in se merum
Ingurgitat, profundit in barathrum suum?

CAL. Bibit arcus hodie strenuè, & certè pluēt.

GAST. Quid hoc? in imo vase Nûl & scribitur?

CAL. Vertumni ut esse noueris, cui sunt dies
Totidem, quot illic literæ Græcæ sonant.

GAST. Monet affluenter indies Nilum ebibam.
Age, Nilus ergo perluat Ægyptum meam,
Desuat ab isthoc offio in Rubrum mare.;

Nûlos.
50. 5. 10. 30.
70. 200.

365.

PIC. Hoc

VERTVMNVS.

PIC. Hoc urge. EVT. Res est alia & alia. PHA. Ex hoc in hoc.

GAST. Mea vita; (vita in humido & calido) EVT. Bibat

Qui viuat ergo. CAL. Sit modus. GAST. Vino modus?

Male moderaris. quot bibi? CAL. Tot quot manu

Digiti. GAST. Est bibendum more & ore Graculo:

Καὶ τίτρε νίβε, καὶ τρεῖς νίβε, ἡμῖν ἴσα.

CAL. Desiste. PIC. Siste. GAST. Si potero. PIC. Si non, cade.

Saltans canas.

CAL. Seni relinquo aliquid. GAST. Est hoc lac seni.

Seni sed ut sint cyathi, hos infans bibam.

Seni repositum est horreo; at nisi in hoc mihi:

Illj inde promus, hic mihi condus. quid est?

Coelum voluat, terra monet, uterum ferunt

Nubes, & illum vix ferunt grauida nimis.

CAL. Nonne pluiturum dixeram? obdormi cum hero.

Quisquam-ne sese inebriet hoc monstrum videns?

In tetrachordo isterea διατρίγων

Musica canenda est. EVT. Imo διατίτρε, hic vigil

Vbi erit, ab omni parte διατρίγων sonet.

CAL. Placet. PHA. At ut aptus quisq, quod par est agat.

Insignis aliqua cuiq, figenda est nota.

CAL. Placet ordo; ut ergo dum suas mutat vices

Vertumnus, Anni bene Recurrentis notam

In occipitio facile spectandam geret,

Serpentem, in ore cauda cui clausa insidet.

Εἰς αὐτὸν ὁ ἀννὸς quod recens in se redit.

Ideoq, elogium commodum, ἐν ἰαυτῷ, feret.

Sic (crista sua cum cuiq, cassita hareat)

Papilio cristae Eutrapele conueniet tua.

EVT. Papilio; quid ita? CAL. Veris es verè affecla;

Ludis, iocaris, hac lenis, & illac volas,

Lucerna ut alas saepe consumat tuas.

Sed tibi Cicada Picrochole in cristam datur.

PVR. Cicada? quid ita? CAL. Aestatis es tubicen, niger

Vocalis, alam si quis arripiat tuam

Circumsonabis. Crista tibi Phantastice

Vespertilio sit. PH. Quid ita? CAL. Quia lucem fugis,

Ncc

VERTVMNVS.

Nec muribus cognate, nec volucribus.

Hens Galtrunxge. Crista sit gliris tibi.

GAST. Glis? quid ita? CAL. Dormis; hieme pinguescis; mero, Somno sepultus. GAST. Me hic ego sepultum velim, Soporitus, apte positus. CAL. Et potus: sed est Nunc ambulandum, quisq; cum partes suas Teneat ad vnguem, accingite, ut vinum suis

Coloribus pingatis humanum genus, Etate propria. EVT. Num Vitulus ut sit mihi?

PIC. Mihi Leo? PHA. Mihi sit Simius? GAST. Porcus mihi?

CAL. Habetis; & in his triste, graue, solidum nihil.

EVT. Tristitia iocosos non decent, grauia lenes.

CAL. Aut solida stolidos, quatuor scena actibus Claudatur. PIC. At qui conuenit, ut uno impetu Quatuor agantur fabule? CAL. Auxilium feres Vertumnus, inter ceteros actor silens.

Ille Microcosmum vertet, ut fas, ut decet,

Ut sit adolescens, iuuenis, & vir, & senex,

Et subito, & apte: ut vita, sic est fabula.

Sic Annus est, ut annulus, totus teres.

Tu flore, tu feruore, tu flexu, arbiter,

Aut administer, tuq; nisi dormis, seni.

Ite, ite fortes, quisq; tueatur vices.

Exeunt parasiti 4.

Act. I. Sc. 3.

VER. HYEMS. CALENDARIVS.

VER. Mandata, & acta probo Calendari tua.

Bene iacta fundamenta. CAL. Quin iacta alca.

Fortè & Venerem iecimus; at heus, heus Hyems.

HY. Dormio. CA. Sed audis? HY. audio. CA. quid actū? HY. nihil.

CAL. Imò aliquid. HY. Et quid? quicquid est actum, probo.

CAL.

VERTVMNVS.

CAL. Surrepta vina. **HY.** Non probo. **CAL.** A seruo tuo.

HY. Quo? **CAL.** Gastrimargo. **HY.** pendeat. **CAL.** vinj amphora,
Bonofus Imperator. **HY.** At sitio. **CAL.** Sitim

Somnus lenabit. **HY.** Frigeo. **CAL.** E calido sitis

HY. Vigilo. **CAL.** quid opus est? **HY.** num vices instant mea?

CAL. Nondum; ergo dormj. **HY.** Dormio. **CAL.** noctem bonam.
Ecquid monetis amplius fratres, patres?

VER. Tibj consulendum moneo **Vertumnem Patrem,**
Ecquid requirat. **CAL.** Bene mones: tu te interim
Tuosq; fratres barbito oblectes tuo.

*Ver pulsat,
citbaram,*

Act. I. Sc. 4.

REVERSVS CALENDARIVS.

CAL. Unum est agendum serium, cui vos **Pater**
Inbet pariter adesse: Vigilandum est Hyems,
Omnes vi Uni debita, vi par est, sacra
Faciamus, Unus omnium quod sit Pater
Patronus, Imperator; hunc ergo simul,
Veneremur ore, corde, et inflexo genu.

Salve **Britanni** columen **Imperij**, solj
Lumen, amor orbis, proximum Solj caput,
Populi Ara, **Regum gemma**, **regnorum, Vnio;**
Benignitatis regiae viuum decus,
Cuj **Fama** pennas, **Veritas** palmam sacrat,
Aeternitatem Musa; quo maius nihil,
Nihil secundum, aut simile; quo melius nihil
Dedit benignus, vel dabit **terris Deus.**

Dignetur humiles summa Maiestas iocos,
Iocosa, licet humilia, vel summiis placent.

ANNVS RECVRRENS, numinj numen fauens,
Tibj festa, ludos, quicquid annorum est, vouet:

Quia

VERTVMNVS.

Quia thura defunt, vel molâ falsâ litat.
Tibj agna placeat, non minus cæso boue.
Nihila Poeta, nihil ab Historico trahit;
Ab Ethico aliquid, aliquid a Physico sapit,
Vt ille morès, hic vt humores notet.

Tibj Palma ramis pulchra bis senis viret.
Tua vita nostra; quæ sic sunt, tuis
Annis vt annos addat e nostris Deus.

Act. 2. Sc 1.

EVTRAPELVS PARASITVS.

EVTR. **E**N, vere primo Phœbus ingreditur domum
Phryxæj Arietis, quam minus gratam putas
Vulcanus, vt quâ iungitur Martj Venus,
Sol intuetur, et tuctur, Iupiter
Ridet, videtq, recreat amantes Amor,
Creatq, Maia filius sic vult mori:
Nec ipse pugnat Mulciber, nec pungitur;
Nec are graciles, sed graues auro sua
Limat catenas coniungi; nec retia
Fabricatur, at reticula, quæ exornent caput.
En sylua folijs pulchra, terra floribus;
Inde color oculos ducit, hinc nares odor;
Et hac, et illa mulcet vtriusq, incolæ.
Aspirat ecce Zephyrus, vt cygni canant:
Cygni, poeta; Zephirus est Regum fauor;
Fauonius, qui flores et fructus dabit.
Audite amantes, lingua Philomela, modos
Elinguis olim, quàm melodiosos canat,
Quibus amor, angor, plausus et planctus sonat.
Audite matres, dum struit, pascit, volat,
Pie sororis, impie matris sonos,
Quæ signa plumis sanguinis fusi gerit.

Progne.

Eugite

VERTVMNV S.

*Fugite, fagate utriq; Cuculorum genus,
Cramben recoctam, cum dolis vim, vi dolos.
Nec igne arator gaudet, aut stabulis pecus;
Trahit arma miles, machina carinas trahit.
Terra tumet, Aether coringis gremium sue
Implet; alit omnes omnium magnus pater.
Humore tenero parturit, laxat sinus,
Gemma profundit, vitis ad vitam sata.
Hoc Vere, mundum plurimi natum putant.
Sed Veris en imago Microcosmus venit.*

*Canis harum
autum efficit,
ipse canis.*

Act 2. Sc.2.

MICROCOSMVS. AESOPVS. EVTRAPELVS.
OVDENOS.

*Æso. Generose Microcosme, nunc annum integrum
Egisse te, doctore me, nosti satis;
Idq; his Athenis: quo magis abundet, decet,
Et institutis, atq; præceptis meis;
Authoritate & urbis, & partum mei:
Scientiâ ego te, & illa te exemplis beet,
Literata mercatura: nec inanis redi.*

MIC. Officia memoras obuia (magister) nimis.

Æso. Obuia? quid! an te decet hoc? MIC. Hoc dico, obuia:

*Adcoq; pedagoge, me iuris mei,
Me, quia parentis, & tuo prorsus iugo
Scias solutum. Æso. Dissolutum quin putem,
Quem nil coercet? EVTR. Quid? an adhuc ferula puer?*

*Æso. Hoc est, Poeta quod prophetauit prius,
Imberbis iuuenis tandem custode remoto,
Cereus in vitium flecti, monitoribus asper.
Sed fabulam audi potius Ælopi. MICR. Enecas
Sententijs & fabulis. Æso. Nunquis liber,
Quam Tullij sententia, profit magis?*

*Hor. art. po.
163.*

C

Quam

VERTVMNV S.

*Quam fabula Ælopi? Natare antiquitus,
Illuq, qui nesciret, est habitus rudis.*

MIC. Natare, tempus cum feret, later; sed has
Respuo, nec ullos post diem hodiernum libros,
Nisi quos libuerit, nisi iocis plenos, nisi
Lingua exaratos patriâ aspiciam. **ÆSO.** Satis
Sanus? **MIC.** Satisq, doctus, ut nunc sum mei
Ordinis, alendis canibus, aucupijs, equis;
Ut iura discam patria, & dicam meis.

ÆSO. Canibus & auibus? **EVT.** Dic Canis, num non te alit?

ÆSO. Canis ego? **EVT.** Mordax. **ÆSO.** Non edidit betam canis,
Furem adlatrabit: Tu Melittæus canis.

EVT. Sat ur; alit ergo par canum; ego placeo magis.

ÆSO. Canes at alere hic non licet. **MIC.** Sine hic licet,
Sic te alibi, alendos censeo. **ÆSO.** Non censeo.

MIC. Assentiendum crede, censendum putas?

ÆSO. Sic olim, **MIC.** At atas alia: quin hodie libet

Venari. **ÆSO.** An ut te deuorent, & rem, canes?

Altaonis quod fabula, MIC. En rursus sonat

Fabula, ÆSO. Docendi regula, **MIC.** Doceri abnuo.

ÆSO. Venationis quod lucrum? **MIC.** Aspernor lucrum.

ÆSO. Thesaurus in qua temporis chari perit.

MIC. Per eam, quod alias turpius abiret mihi:

Nec perit, & animo & corpori quod sit bono:

Illic voluptas, huic valetudo venit:

Dulcius ut illa nil sit, hæc melius nihil.

ÆSO. Num quod fatigat, recreat? **MIC.** Utrumq, ut solet

Omnis voluptas, per vices. **ÆSO.** Sed num licet,

Peragrarè saltus canibus alienos tuis?

MIC. Utinam: sed agris publicis quid ni ferar

Venemur, indagemus? **ÆSO.** Haud nostros decet.

MIC. Nempe quia studijs dediti: at cessant mea.

ÆSO. Cessare qua paniteat, & pudeat. **MIC.** Tace.

ÆSO. Sine prius, una fabula ut tangat. **MIC.** Tace.

ÆSO. Cicada canit: Æstate, formica aggerit:

Ista saturatur Hyeme, quando illa esurit.

Com-

VERTVMNVS.

Compone nidum, Ver adhuc recens. MIC. Tace.

ÆSO. Luxuria inopie mater. MIC. Oliosus tace.

ÆSO. Consilia spernis. EVT. Nisi taces, linguam eruo.

ÆSO. Ob, an hoc magistro? MIC. Larua terroris mali

Pueri fuisti. ÆSO. Pueritia si non manet,

Puerilitas at haret. MIC. Ergo, ut me scias,

Quia præsuisi, non male, hoc faciam boni:

Subesse si liberit, è nostris eris;

Sin adhuc præsuisse, quere qui subit: vale.

ÆSO. Servare iuvenem, quem colo, probitas iubet:

Servare ei qui me coluit, ordo vetat.

Sed pauper ordo noster, & malo probus

Audire, quàm superbus & pauper; feram

Vi potero, si quàm quid potero, quod jors feret.

Secundus,

ACT. 2. SC. 3.

MICROCOSMVS. TRAQVITANTOS. EVTRAPELVS.

ÆSOP. OVDENOS.

MIC. Eutrapele quis is est fronte tam tornâ minax?

Peregrinus habitu, heroicis incessu? gradu

Grandem esse oportet: en ut attollat comam;

Ut crura tollat, ponat; ut barbam manu,

Mulceat, ut oculos torquat, mirum in modum.

Placet ipse gestus, vultus haud vulgus sapit.

Eutrapele ad hominem, quàm potes, facias viam.

EVT. Experiar. Hospes inclyte (id vestes docent,

Hoc vultus,) en te non refragantem alloqui

Generosus ille Nobilis, si vis, cupit.

TRA. Generosus? atq; nobilis? veniat; volo.

EVT. Ceremoniose perge: dat signum tuba.

ÆSO. O Simias exoticas; tricas meras.

Ineptiarum stultus & turpis labor.

Nostri meliora quàm cito alienis malis

Adblandiuntur? MIC. Loquar, an auscultem prior?

*Hispanus;
Uxani.*

C 2

TRA.

VERTVMNVS.

TRA. Loquare; honoris id tribuo; non est mihi
Lingua expedita, sed manus, fortis manus.

MIC. Murti videris, nec minus Phæbo intimus.

TRA. Vtriq; fateor, seruis. MIC. Modeste nimis.
Mores & vrbes igitur, vt Vlysses nouus,

Vidisti. TRA. An aliquis viderit plures? putas?

MIC. Vix. TRA. Imò ne vix; nam quis Vtopicos, nisi
Ego, atq; Morus vidit? ego vidi prior.

EVT. Vt ergo viuas, nec senex, & in hunc diem?

TRA. Non tibi, sed illa dico; quod quādam Insulā,
Nisi malè memini, Madaquā, plantam tuli,
Quasi Moly, flore candido, fibris nigris,
Que secula centum iuuenis vt vinas, facit.

EVT. Inde aliquid an habes? TRA. Huic habeo forè, haud tibi.

MIC. Eximius, vt sis tot locis, annis, bonis,
Video necesse, & ideo quā felix forem,
Si te magistro, aut, si libet, amico fruār.

TRA. Amico, amico: paria faciamus. MIC. Placet.

TRA. Quod nomen est vtriq;. MIC. Microcosmus mihi.

TRA. Mihi Traquitantos. MIC. Nomen Heroa indicat.

TRA. Sin gestandis. MIC. Credo, & inquiram tua.

TRA. Communicabo; nec tamen soleo mea

Depradicare: quin & historicos libros,

Trophæa, itinera; quibus Odyssea, Ilias,

Enais, haud sint paria. AESO. Par nemo tibi,

Nec amicus igitur. TRA. Impares faciet pares

Amor. AESO. An apicus insolens, mendax, vagus

Mihi preferetur? MIC. Tibi. AESO. Tibi eligitur? MIC. Mihi.

TRA. Quid ai? hominis es turpe, monstrosum caput?

AESO. Cor præstat ori, Nilius cerebro caput.

MIC. Mute hunc Amice, & iunge te comitem mihi,
Venationi si quid hodierna vacet.

TRA. Vacat. MIC. Vbi Amice scutiger? TRA. Non est adhuc.

MIC. Hunc scutigerulum donò, si placeat, tibi.

TRA. Quod nomen illi est? MIC. Oudenos. TRA. Puerum probo.

MIC. Vestra antecedit Dignitas. TRA. Præcat magis

Vestra

VERTVMNVS.

Vestra Amplitudo. MIC. Vestra, TRA. Quin vestra est via.

MIC. Imò. TRA. Imò honoris, hospiti quod das, habe.

MIC. Vt obsequar, precedo. TRA. Quà par est, sequor.

QVD. Iam emancipatum Alope non cades. ASO, Eris

Peius: memineris, Rana vt imperium leue

Trunci repulerint; retulerint aliud graue.

Hi verò amici, Fullo, Carbonarius,

Vt olla lutea, & aenea, coherent male.

OVD. Age, tibi narra fabulas, AS. Quin te sequar.

Bona cuncta certe cupio Microcosmos; sed hunc

Seruare nescit, ipsa si cupiat, Salus.

Act. 2. Sc 4.

OPPIDANÆ 6. HOCAGITRICES

1. Recte instituta quòd Societates, quibus
Vt orta, sic seruata, gens hominum, docet
Vel catus iste noster; oppositum licet
Descendat aliquis: nec minùs mulier viro
Sociabilis creata, bona socia est minùs.

2. Bona non minora, quàm viris, nobis dari
Dixit Scholaris, si bonis uti libet,
Docuitque me concludere figurâ & modo.
Partes eafdem quod habet, habet artes pares;
Partes eadem femina, ergo artes pares.

3. Scholaribus mehercle debemus bona,
Partes, & artes, liberos, quid non i viri
Sed nostri in illos nescio quod odium gerunt.
An quia Scholares nos amant, an nos eos?
Odium ex amore, turpe, nec lucrum facit.

4. Nunc cum rogandis nummulis operam damus,
Vt opus, vt usus, vt locus, tempus ferunt,
Pauca Oppidani, plurima Scholares dabunt.

VERTVMNVS.
Act. 2. Sc. 5.

Eadem. TRAQVI. MICROCOSMVS. EVTRAPELVS.

ÆSOP. OVDEN.

*Sed ecce, hoc agite, hoc agite; Generosi stipem
Conferite in usus publicos; dabitis, scio.*

MIC. *Qui scis? 4. In ore splendet ille animus tuo.*

TRA. *Hoc, hic, in usu feminis? MIC. Morem scias
Esse hunc quotannem. TRA. Non placer. 5. Dabitis. TRA. Sine.
5. Nisi dabis. TRA. Hac vie. 5. Vis dare. TR. Omittas. 5. Dabis.
TRA. Nolo. 5. Peregrinum te probat feritas. MIC. Sinas;*

*Ego dabo. 5. Scimus esse nostrates bonos;
Sed ab alienis nil boni. MIC. Accipite hoc mihi;
Hoc illi, hoc alijs. 6. Gratia comites eant.*

Nec alia desint, ista dum redeant tibi. Exeunt 6.

EVT. *Fuisse credi, Oadene, quod illis daret?*

OVD. *Non credo. MIC. Amice, nomen est longum tibi;
Facilius igitur, Mic. mihi, Traq. indam tibi.*

TRAC. *Conuenit: at alijs, quæso, Traquitantes senet.
Dic mihi Mic, agros petimus, an syluas? MI. Agros.*

TRA. *Venamur igitur quas feras? MI. Lepores. TRA. Iners
Animal, fugaxq. MIC. Postmodum ceruos, capras.*

TRA. *Animus ad ista dormit, ut Pori canis;
Dignatur agre Tygrides, Vrsos, Apros.*

*Memini, Imperator Scythicus ubi comitem sibi
Me prodenundo voluit, aggressus Leo:*

Inermis, ut nunc, arripio oblamydem, manum

Inuoluo, in ora trudo, demitto intime,

Caudam prehendo, inuerto sic imam cutim,

Exterior ut sit; ille sic casus iacet.

ÆSO. *Scythia Leonem haud nutrit. TR. Aduectum putes.*

ÆSO. *Nec nunc inermis. TRA. Comparatine puta.
Vestigia igitur proijce Leonis mihi;*

Non tauri & vrsi, qui placent nostris, iocos.

EVT. *Hic si sit animus, nemore vicino latet
Leo magnus; eccum, si prope ostendi cupis.*

TRA. *Non*

VERTVMNVS.

TRA. *Non ego Leonem dixeram, at vestigia.*
 MIC. *Traque ecce & alias, quas potius adigam, feras.*
Sed ut aucupemur, nos in insidijs loces.

Act.2. Sc.7.

Idem, FLORA. HEBE. EUPHROSYNÉ.
EARINE. PRIMAVERA.

FLO. *En Veradultum, tale, quale olim fuit,*
Cum me insectis Z. phryx albrupit suam.

TRA. *Raptum audi.* FLO. *Et o quam dulcis hic raptus fuit ?*
 Post duxit. TRA. *At post.* FLO. *Veris imperium dedit,*
Aure fauores, floris arbitrium, soli
Varios nictos, his & implevit sinum.

TRAQ. *Implevit; audis ?* FLO. *Charitas adiunxit, comas*
Vinxit coronis. TRA. *Vinxit, an vicit, putas ?*

FLO. *Sanguine colores hinc adumbrarunt meos,*
Hyacinthus, at, ai, vel furcens Aiax, ferens :
Narcissus, heu, se nimis amans, noscens parum :
Adonis, heu, quod non amat amatus nimis ;
Clytie, & amoris nescia, & nimium sciens ;
Smilax, & Acis, atq, odoratus Clocus,
In morte florem, in flore qui vitam induunt.

TRA. *Quæ Saga flores è viris duxit, viros*
E floribus reducat, & dicat suos.

FLO. *Sed Iuno vires sensu, ante omnes, meas.*

Vi enim Mineræ Iupiter solus pater
Sine matre ; Martis Iuno sic operà meâ
Sine patre mater. EAR. *Quis potuit ?* TRAQ. *Est hæc, puto,*
Hermaphrodite. FLO. *Flos fuit in hortis meis,*
Quo tacta meæ concepit. TRA. *In labem Iouis.*

EUTR. *Æsopæ, memor es, Mandragorâ quam dixerit*

Traquitos herbam Maly, persimilis sit hæc ;

Mandragora foris. FLO. *Si qua diffidat, velim*

Attentus : hic est. EUPH. *Non ego.* EAR. *Nec ego.* PRI. *Nec ego.*

EUPH. *Ego*

VERTVMNVS.

EVPH. Ego parturire si velim, ex merito velim.

FLO. Olim inuencam tetigit his sterilem, statim

Mater erat. EAR. Eia. FLO. Sinita, sine tangam sinum.

EAR Absit, FL. Quid absit? EAR. Sine viro pariam virum.

HEB. Pollicita Flora est fabulam, & vanam dedit.

FLO. At vana non est, luno quod partum tui

Lactuca agresti fecerit, sterilis prius.

Nec vana, quod tu, dum ministrares Ioui,

Prolapsa; mitto cetera; quid Hebe pudet?

HEB. Tui pudet, pudere qua nunquam soles.

Sed ne pudoris, ut soles, expers, vide,

Cato in theatrum venit; & festos iocos

Feret, at pudicos. FLO. Veneror, & video: meos

Celebrare ludos si libet, sex ut pares

Simus, Amaryllis adsit a mulctra. EAR. placet.

MICR. Quid Amice, si fas petere, de Nymphis putas?

TRA. Ut de Deabus censeam, non sum Paris,

Vt Pulchriori mala dem, ne det mala;

Sed sis memor, raptam alteram, lapsam alteram.

Peperisse bis Saturniam herba viribus.

MIC. Deas duas omite? quid tibi tertia?

TRA. Nec lapsa, nec dum rapta. MIC. Prae reliquis Dea;

Venus illa, si sit vlla, terrestris Venus,

FLO. Age, sortiamur paria currendo; lege.

AMA. Hebe. EVT. Vt adolescens? AMA. Flora. EVT. quā florens Dea?

AMA. Euphrosyne. *Æs. - ἐὺφροσύνης ἐπισήτων Ἀμφοτέρω ἐιλόν ἥτορ -*

MIC. Sit Flora Zephyro, Hebe Herculi, Euphrosyne mihi.

AM. Earine. EVTR. Ut ipsas spirat hoc nomen rosas.

AM. Mibi Primavera, TRA. Primavera per me pur non è maj

Tennere fines paria Nympharum duo;

Misitq; geminas fors in infernum Deas.

ÆSO. Ille allaborant, ut trahant alias eò.

TRA. At nos probamus quod sit in medio situm.

FLO. Soluite. EVP. Solutas cupis? habe. MIC. ego victam veli n.

Venationis specimen en nostre; fugit

Nympha, quasi Cerna; quasi Canes, urgent Dea:

Illaq;

Pet. p. 1. son.
9. 14.

VERTVMVS.

Sir Phil. Sid,

*Illaq, salutem pedibus, ha pradam petunt.
Accelerat has spes, accelerat illam metus.
Augeat ruborem cyprius, ornatum rubor.
Anhelitus lassatus implorans opem
Silens videtur dicere, ob tergo imminent.
Accurro Nympha, molli & excipio sinu.*

HEB. Generose, vix hoc moribus quadrat bonis,
Sic virginales vt vir abrumpat iocos.

MIC. Ignosce Diua, si fuerit audax nimis
Amor, aut amori cesserint mores: videt,
Vt pectus illi palpitet, cor contremat,
Rigentur artus rore; num non hac opem?

FLO. Audax, & effrons, vix teneo me, ne luas,
Attonis quod pana: nec inulium feres.
Amplexus ignem es, intimum qui cor coquet,
Pectus perurere, extremos artus edet.
Abite, tu, tuiq, ne grauius loquar.

Abcunt viri.

EV P. Dea, generosum iurgij cur tam feris
Excipis? is in me nil mali: haud nocuit quidem.

FLO. Euphrosyne amores illius noui, & tuos
Primum emicantes, nec minuo, laudo magis;
In amore condimenta commendant cibos.
Sub Vere iam precipite quod florem dedit,
Æstate succedente tibi fructum dabit.
Eamus; hortis dum rosa erit, adero tibi.

Act. 3. Sc 1.

PICROCHOLVS PARASITVS.

*Ephebe Phoebe, Cæli oculo, qâs rē sis,
Dux orbium, lux luminum, lucis pater,
Virtus remotis, vita vicinis, domum
Cancris calentis ingredi vt properas? an vt
Zelotypa pellat pellicem Maiam, soror*

D

Iuno

VERTVMNVS.

Cm. Fast. l. 4.
 Iuno Ioui, & vxor, iuncta cum Geminis ! an ut
 Affecta supremi clara Maestas Iouis
 Inauguratos inde Maiores locet ;
 Hinc Iuniores, stella regnorum, Vnio
 Iunctos Iumentæ vinculo, vnamines beet !
 An ut Imperator Iulium sydus micat ?
 An ut orhis Imperator Augustus sedet ?
 An Cancer vrit ortus è fluuio ? an magis
 Stomachum replet feruore Nemeus Leo ?
 An Virgo monet, at mitius, crasim insitam ?
 Nam moueor, furor, ferueo, & oues ut solent,
 Depono vellus ; quasi cadens fanum arceo.
 Ceres ipsa ut adsit, sitio, quia constat Ceres,
 Nec adhuc liquatur ; metitur hic Mundi seges.
 Ætatis en imago Microcosmus venit.

Act. 3. Sc. 2.

MICROCOSMVS. TRAQVITANTOS. ÆSOP.
 PICROCHOL. OVDEN.

MIC. Agnosco, Amice, perdidisti me, te simul.

TRA. Me non potes, tu videris de te : quid est ?
 Num læsit aliquis ? quem (Iouis testor manum,
 Si sciero nomen,) è Iouis gremio traham.

MIC. Læsit. TRA. Quis ? MI. Hostis intimus. TRA. Ab imo erue ;
 Hoc ense profligabo. MIC. Non poteris. TRA. Quis est,
 Mea fortitudo quem reformidet ? MIC. Latet.

TRA. Me fugit, MI. At hæret vulnus. TRA. Vbi ? MI. Corde intimo.

TRA. Quâ venit ? MIC. Oculos per meos. ÆSO. Ex egâ, egâ.

TRA. At cor, quia viget, quia vides, oculi valent.

MIC. Vigen, videns, valensq, perco. ÆSO. Quin volens.

TRA. Monstrum rei : at amas, arbitror. MIC. Sic est : amo.

TRA. Num sapio ? sed me ? MI. Te, sed et. TRA. Quid vult, sed et ?
 Num non amore dignus in totum tuo ?

MIC. Dignus,

VERTVMNVS.

MIC. Dignus: sed alius est. TRA. Alia? qua tanti fuit,
Vir faminam ut ames, quem vix è paucis ama

PIC. Si velit amare, quin amet? tu non amas?

TRA. Confiteor, illum. PIC. Non amas illum? TRA. Imò amo
illum. PIC. At mulieres? TRA. Heracle non odi; at magis
Amor ego ab illis. PIC. Que ratio? TRA. Formam vides.

MIC. Elope, quid Amor? ESO. Error, & amaror, mare,
Homicida, Iamón, fascinum, Gorgon, Hydra,
Fur, sanguisuga, scorpio, venenum, belluo?
Chimæra, leo trux, capra salax, saurus draco.

MIC. Quid pulchritudo? ESO. Byssinus laqueus, silens
Siren, tyrannis perbrevis, rete aurcum,
Fax picea, speculum fragile, nix nulli utilis,
Suspensa foribus hedera, Narcissi lucrum.

MIC. Quid mulier? PIC. Audes dicere Mago, vix canis?

ESO. Audeo, PIC. Quod absint, audiant nulle; at tibi
Os, si qua adesset, vnguibus laniet feris,
Effodiat oculos; Thracias Orpheu time.

TRA. Amazonum gens tota, si tota irruat,
Ruat, nec afflet (me vide) affixum Herculi.

MIC. Sed amare quia iam certum, id expedit mihi,
Quid amando fiet? ESO. Prima sors, pende, MIC. Haud placet.

ESO. Secunda, differ. MIC. Vix placet; sed nec queo.

ESO. Tertia, potire. MIC. Placet hoc, hoc solum placet.
Hoc age, ESO. An ut igni sulchur admoneam furens,
Quod ferueat, quod fateat? MIC. Tunc admoue,
Ardens ut olea: ignis est fateor meus,
Quem Flora comminata, quo corpor miser.

ESO. Quid stulte quereris de malo, quod tu tibi?

PIC. Medere sapiens, nec malo adijcias malum.

ESO. Vna est medela, vince. MIC. Qui potero? ESO. Vide,
Amor: amor, toxicum cœu toxico.

MIC. Num dicis alium, an mutuum? ESO. Musas ama.

MIC. Precellit illa, & vna, vel Musis nouem.

TRA. Quin mihi Mic, illam nomina. MI. Euphrosyne est, habes.

TRA. Credideram; & illam nisi tu ames, tanti est, ego

VERTVMNVS.

Penitus amarem. PIC. Non amas ergo, quod hic?

*TRA, Ut amicus imò id amo. PIC. Sed an amicum decet,
Amulus amico ut fiat? TRA. Haud dico amulum;
Sed id idem amare. PIC. Quid id idem? an eandem innuis?*

*TRA. Innuo & eandem. PI. Ut amulus? TR. Nimirum premis;
Ut amicus. PIC. Viri? TR. Viri. PIC. Cur illi? TR. Scies;
Quia tota hilaritas, letitia, Veneres, lepos.
Merita est amoris illius in illo meos.*

*PVR. In illo! ab illo! nil tuâ causâ! TRA. Meâ
Non solco amare: quin pares omnes puto,
Mihî impares. Hunc (a Deo siquis queat)
Ab amore amicum vindicem, ut charum Hercules
Ægidem ab Orco: quin age Cupido, veni,
Voco in duellum; mitte mihî captum, aut peri.
Sed puer es, impar: penniger, fugies: vagus,
Hâc, illâ abibis: cæcus; errabis: tener,
Frangere: tela geris, ab insidijs petes.
Ignosco puero: tu impera siquid queam.*

*MIC. Mea Diua ludis libera astinis vacat.
Nec conuenire venia, nisi sumptâ pari
Personâ, ut illi messor admistus feram,
Quod fors, quod astat, quod locus, socij ferent.
Sic experiri est animus; & tu, si comes
Vis esse, venias: vosq; ne sitis procul.*

Act 3. Sc.3.

FLORA. CARNA. HEBE. EUPHROS. THERINE.

On. FdH. 1.6.

*FLO. Ent tibi, Inuenta, cardinem mensis tui
Carna aperit: en ut ad pecus mineum Pales
Mersum liquente latice tondendum vocat.
Perluitur, vdo vellere exiit pecus,
Nec obstat; ô sic, velut oves, homines ferant.
Sed vellus aderit aureum, Euphrosyne, tibi*

Amator,

VERTVMNVS.

*Amator, habitus in nouos, Proteus quasi,
Subinde versus, ut tibi sese ingerat,
Nunc Pastor, & mox Messor; at visus meos
Haud fugiet, illum quin tibi assidue exprimam.*

EV P. *Dina, haud negabo, corde sedet vnus meo
Microcosmus; illum dicis? ô dicas.* FLO. *Is est.*

EV P. *Ille quod apertè poterit, id furtim petet?
Qui mutet habitus, mutet & amores suos.*

FLO. *Per varia media petitur huic meta unica.
Tibi, nequid obstes, præstat, iudicio meo,
Nescire quod scis; ut dolo vincas dolor.*

EV P. *At amor, ut ignis, vix potest verus regi.*

FLO. *Aliud videri, famine, esse aliud, nonum?
Aliud agentes ergo videamur: venit.*

Act. 3. Sc 3.

Eadem. MICROCOS. TRAQVIT.

MIC. *Eo nunc amice, ut tondear ad imam cutim.
Sed me mea Pales tondeat.* TRA. *Sed nulla me.
Qui se facit ouem, facile spoliatur lupo.
Carnem vorabit saua, quæ radet cutim.*

MIC. *Ars arte deludenda.* TRA. *Pulsandus magis
Mars Marte.* MIC. *Video Traq. Deas: nunc me vide.
Seccede, nolo me sciant.* TRA. *Sed me volo:
Quæ nesciat me spernat, at non quæ sciat.*

MIC. *O subuenite, si quæ quid poterit, Deæ:
Ouem eluendam dum traho è dumis, apis
Aculeum distrinxit, & fixit labro.*

EV P. *Sedere roseis credidit labris rosas;
Mel inde voluit sugere infalix apis.*

FLO. *Ab ape virumne tantulus cruciet dolor?*

MIC. *Opinione maior; oh.* FLO. *Quid sic gemis?
Verum age, misera poteris Euphrosyne tuo*

VERTVMNVS.

Immurmurare carmen auxilians labro,

Fomenta aiv'sura dare, si supplex rogas.

MIC. *Miserere Diua supplicis; sic te inuent
Superi, tibi illis si quod opus, ut me inuas.*

EV PH. *Saluo pudore num licet Diua in virum?*

FLO. *Non condolere, vel viro pudeat magis.*

EV P. *Vbi dolor? MI.* *Intus.* **EV.** *In labro? MI.* *Interius.* **EV.** *Tace.*

MI. *Taceo.* **EV.** *Sine.* **MI.** *Sino.* **EV.** *At premiū.* **MI.** *Me totū habeo.*

TRA. *O Versipellem; lando commentum: vide*

Labra ut labellis, concha quasi concha, bareant.

Ehem Scholaris, è (chola non hoc tuum,

Nisi me docente; paria quin optem mihi?

Repetita decies carmina hac cui non placent?

Saluete, florum, temporum, nemorum Dea,

Vos inter, aliquis dabitur Heroi locus?

CAR. *Locus est.* **HEB.** *At Heros, unde?* **TRA.** *Num nescis genu?*

Frater Minerux, & Martis agnoscor. **CORN.** *Quia*

Cum viroq, bella cogitas. **HEB.** *Sed quis pater?*

TRA. *Iupiter.* **CA.** *Vt hominum pater.* **HEB.** *At & matrem cita.*

TRA. *Quod non virile, nequid ego saperem, sine
Matre, vel ut aliqui, Thetide sum matre editus.*

CAR. *Qua nempe pareret ex Ioue priorem Ioue.*

HEB. *Et sic ego soror.* **TRA.** *Credo: nam solis tribus*

Phœbo, mihiq, & Libero, in cunis datum est

Tua luuenta flore perpetuo fini.

HEB. *Eterne puer, haud nosse prius, error Patris.*

MI. *Euphrosync, ut amo te? nisi me ames, morior.* **FLO.** *Quid hoc?*

Insulse Pastor, hoc dolo, hic fictus dolor?

Celsam vir humilis virginem ut fallas decet?

Sic verba das? hac verba num Nympha audiat?

En ut stet oculis Virgo demissis pudens;

Ut vim pudori feceris, & ira le cum.

Sed quam petisti per dolum, ut falsum labro

Aculeum renellat, affiget magis

Verum, profundum, cor ut affligat tuum.

Hinc impudens facesse, ne gravior lumen.

TRAQ. *Tanto.*

VERTVMNVS.

TRA Tantopere Dea ne senias. **FLO.** Ad te quid hoc?
Patiaris Heros, pena pastorem premit.

EVPH. Sed num redibit, Dea? **FLO.** Redibit, ne time.
Sic sunt preci pulsus quasi pulsati canes.

Acuit repulsa EVPH. Vereor, alienat magis.

FLO. Bellator, animo, si semel, semper cadis?

TRA. Nunquam ego. **FLO.** Sed annon pulsus in bellum redis?

TRA. Non pellor; at si pellor aliquantum, acrior
Reuentor; Aries qui retrocedit, ferit.

EVPH. Stimulandus hic iniurijs, aut non amet.

FLO. At nos, remotis arbitris, Nympha, ut solent,
Mersimus undis corpora: at dico tibi,

Spectator vnus aderit, Euphrosyne; nec is

Spectando penam Aëtonis meritum feret,

Sed pena sibi, vidisse, quod vidit, vafer

Dolebit, & gaudebit: interea ioci

Cibeles parentur, ut solent, Therine, vide.

TRA. Dea quæ videris mitior reliquis, mane.

Aliquando Apollo ridet: aliquando pater

Iupiter amicus sequitur: aliquando comes

Veneri Gradivus hæret; aliquando Hercules

Omphalæ ineptus seruit; aliquando ferox

Briseidi Achilles vacat: & aliquando meus,

Vt nunc, leniculus Genius in amores ruit,

Quid multa? Rhetor Aulicus non sum: manus,

Quam lingua nobis promptior; paucis habet.

Mea Carna, te depereo; iungamur, precor.

CAR. Heros iocaris. **TRA.** Testor hanc barbam inclutam.

CAR. Ludis. **TR.** Deamne? **CAR.** Verba, dū. **TR.** Non est meū.

CAR. Heroa credam amare: **TRA.** Per vitam meam.

CAR. At lucis & pudoris hic mirum vides:

Secreta magis in antra, si ducis, sequar.

TRA. Pancraticum adeptam dixeris, saxo, ducem.

CAR. I stulte, nec enim stultior quisquam; vale.

Sic solco amantes ludere; hunc, merito, omnium.

Nec me reperiet facile, nisi Ianius bisfons.

*Exeunt Flora,
 Hebe, Euphrosyne,
 Therine.*

On. Fa. l. 6.

Exit Tr.

Latebo

VERTVMNVS.

Se abdit Carna
mox abit.
Sc. 5. Reddit
Traq.

Latebo paulum; mox meas aliâ petam.

T. R. A. Ubi Carna? Carna: quò recessisti Dea?

Ubi delitescis? me fugis? videor tibi

Fugiendus? an me, vel fidem fallis tuam?

Iam tu iocaris, verba das, ludis, scio.

Desine: iocandi sit modus: an umbra es Dea?

Iunonis instar, nebula captanda est mihi?

Hâc is? vel illâc? nulla es? an nullus peto?

Te prode; prodi: ludor, an lador magis?

Vt muscicus (non dico triuialis, mihi

Chordis resectis videor, & derideor;

Nam vita sua cui chara, qui me rideat?)

Sed Thrax ut Orpheus, qui Deos, homines, feras

Traxit canendo, cum à Styge Euridicen suam

Ferè reduxit, clamat, Euridice, nec est

Qua verba reddat: brachia intendit, nec est,

Qua intendat illi; prendit, & prendi cupit,

Nec est, nisi aura inanis; hoc verò interest,

Amisit ille, quia retrospexit, suam;

Ego, quòd ineptus non retrospexi, meam.

At tempus aderit, Carna, cum stringam arētius.

Sed en reuerse a flumine decentes Dea:

Et Carna in illis, F. L. O. Cecidit Euphrosyne benè,

Vt ad aquam adesset ille simulatus tibi

Piscator, an spectator, in dumis latens.

Sc. 6. Eadem
reuerse, Traq.

C. A. R. Quia Flora cecidit? F. L. O. Dum superfluis aquis

Lauatur, imò lauat aquas, Nympha hæc, iocos

Ordinur, & aquam nunc manu lenem leui

Percutimus, (aqua percussa nil sensit mali)

Nunc iacimus, (aqua sic iacta nil fecit mali.)

Nunc membra membris undiq; ut vites palos

Circumplicamus, aqua latus virumq; implicat.

Membra, ut ligustra inclusa translucent vitro.

Dum ludis Hebe, & illa (sic an fors tulit,

An fundi & unde lubricum?) Euphrosyne cadit:

Hen, heu timore percita exclamat cadens.

Non

VERTVMNVVS.

*Non visus ante vidit hanc, visam suis
Oculis secutus usq; Piscator silens.
Ille illud heu, heu, ore ut ex illo audit,
Audisset ac si, heus, heus, periclitanti aduolat.
Vestitus ut erat, insilit, mer sam leuat,
Nudam fouet; quid nuda, quid mersa abnuat?
Erubuit illa ut teneat, at timuit magis
Vt Virgo mittat nuda vestitum virum.
Pudoris & timoris en & adhuc notas.
Simili in periclo an Carna fecisses idem?*

CAR. Idem quod illa; affixa tenuissem virum.

FLO. At ego statim illum absterrui diris minis;
Potuisse nos quod ille, voluisse & magis
Professa; non vocatus ut adiret, nefas.
At ille madidus, trepidus, hoc dixit modo,
Aquam vltus ad j, mersus in aqua, ignem aufero.

EVP. At & reliquit, sentio: & fateor, nimis,
Maledicta retulit, pro bonis factis diu.
Sed si redierit, quam dedit vitam, feret.

CAR. Quod nomen? FLO. Illa nouit. EVP. At non ut velim.

TRA. Vel fallor ego, vel ille Microcosmus fuit.

FLO. Tu falsus ut sis, ille Microcosmus fuit.
Sed festa Cybeles, ecce Corybantes sonant,
Et Therine in illis, & vir, Euphrosyne, tuus;
Qui messor ut te spectet, ut spectes, venit.

TRA. Cybeles ministris arma quid dicant, doce.

PIC. Armis tuenda patriam. TRA. Sed quid volunt
Turrigera capita? PIC. Terra quod vis stet sua.

MIC. Quin Miles, & tu te leni adiungas Choro,
Et duc choreas. TRA. Sperno messorum gregem
Miles, choreas ducere, indignum reor
Heroe tanto. PIC. Quanto? an es Diuos supra?
Homine q; utriq; saepe saltarunt. TRA. Age,
Dedignor. PIC. Ergo quis superat omnes, supra
Tollatur omnis: id, Dea, vobis placet?

FL. HE. CAR. Placet. MI. Et videtur Nympha sic meritis tibi?

E

EUPH.

*Curres armati
saltantes, in his
Microcosmus,
Picroch, The-
rine.*

On. Fast. l. 6.

VERTVMNVS.

EVPH. Videtur. **MIC.** Ergo rapite sublimem; Deos
Infra, supra homines, ut cruce hi qui pendeant.

Tollitur.

PIC. Tollatur. **TRA.** Ut equus portet hunc, quem rex alat.

Indignus ego, qui pedibus insistam solo:

Attollor humeris igitur ad cælos: equi

Ou. Met. 2,

Quatuor, ut olim Solis; hic Æthon niger;

Hic Lampus, ita nascus rubens splendet; Phlegon

Hic, efflat ignem naribus; & iste igneus

Pyroëis vocetur; si boni, hinnitis date;

Regnum, ut Darius, forte si hinnitis, feram.

Non in platea Sol, sed in scena emicat.

Plaut. Aſin.

In scena henus amans vexerit (cruum; sed hi.

Servi (pre amore) me vehunt; sed de hordeo

Demam, gradatim nisi badizatis: sed heus,

Tu saltuatum, tuq; tollitum nimis.

Quadriga plusquam Solis, illa illis equis,

Quatuor hominibus hæc Tamerlanem trahit;

Quos subingani reges feodatarios.

MIC. Hic ergo Phaeton sentiat vestrum, Dea,

Fulmen; reuulsis detur in præceps rotis.

Aufertur.

Eridanus illum capiat; auferte ocyus.

Sed tu meorum meta ludorum, quid est,

Quod tibi, nec illi, nec ego placeamus satis?

EVPH. Viriq; placeant, quod petant, si quid sciam.

MIC. Nescire poteris, unicam te quod petant?

EVPH. Tu mihi videris vix tuus, nedum meus.

MIC. Vix meus, ut id quod res, fatear; at sum tuus.

EVPH. Tuus esto primum, tum meus, quum te tibi

Reddideris, ut dem me tibi, huc ad me redi.

MIC. Satisne dixit? **FLO.** Si sapis, dixit satis.

Persona tibi ponenda, si vis te eligi.

Orchestra messor vix placet, si tu places.

Sed finienda hæc festa nos aliò vocant.

Exeunt omnes.

Mibi deferenda, nunc tibi, Euphrosyne, cane.

CAR. Age prosequantur, quæ volunt, festa; interim

Nescio quis oculis somni amor oboritur meis.

Suadetne

VERTV MNVS.

*Suadetne somnos sydus exorti Canis ?
An inuistatus omen est prauum sopor ?
Me Solis oculus Virginem ingressi, ut decet,
Sernabit, ut in hunc cespitem inclinem caput.*

*Dormit &
Redit Traq.*

*TRA. Quis melius unquam turbini, & turba graui
Cessit ? id ab animo planè Vlyssæo venit.
Hic, malo, dicat fama, Traquitantos fugit,
Quàm, morte non urgente, Traquitantos perit.
Se vindicare mortuus nunquam potest;
Vini potest; & vino, risi fallor, meas
In ultiones: prima tibi Carna insidet;
Tibi Microcosme est altera; Euphrosynetibi
Tertia; minores mitto; nec tango Dea.
Illa Microcosini, tella sub amico, premet:
Illius etenim domus, opes, mensa est mea.
Illa nec aperta, quâ petam Euphrosynen; sed ut
Ab amore in odium mutuum utriq; incendant.
Tibi Carna——at eccam video sopitam; sed en,
Odium in amorem mihi retrocedit nouum.
In dormientem sauiet nemo; sed est
Apta ultioni occasio, tempus, locus.
Neg, manus obstat, pes fugit, lingua abnegat,
Oculus minatur: quin finar, nihil in mora:
Inuitat, illam ut osculer, labrum tumens.
Ipsa, puto, dormit hoc in lunc finem loco.
Cor micat anhelans; moueo suspensos gradus:
Dum finar inhihero spiritum. Sed quid sonat?*

On. FaR. L6.

*Rugit a sinu
intus.*

*CAR. Quid sonat? hic aliquis? quid rei? tu quis? quis es?
Heros? adeste, adeste, qui auditis. TRA. Tace.*

CAR. Adeste; mecum capite. PIC. Quem tecum? TRA. Dea. Intr. Picroch;

CAR. Qui dormienti facere vim voluit. PIC. Quis est?

*CAR. Ille Traquitantos, qui quasi ad morsus canis
Fugit. PIC. Quis illum, modo in aquismersum putet
Ita caluisse? dabimus at mitem satis.
Nam persequemur: parte, quâ peccat, luet.*

VERTVMNVS.

Act. 4. Sc. 1.

PHANTASTICVS PARASITVS.

*Medios labores gratulor, Titan, tibi
 Cursum peractos; perge; discedens dedit
 Astra Libram, noctibus ut aequet dies;
 Hinc transenti Scorpius caudam implicat;
 At hinc sagittas semifer Chiron gerit;
 Satelles iste, victor ille, huius Librae.
 Ceres alma mater Liberum inducit patrem.
 Panem illa solidis ponit, hic siccis merum
 Propinat; illa firmat, hic recreat viros.
 Genium Poeta infunde, bacchari ut libet,
 Generose Liber, liber ut curis sonet,
 Euohe Lyæ; vite, quasi palmes tumens
 Vna cruore, ut vuidum ingenium fremat,
 Cyathos Camanis ter tribus libet nouem.
 Prima sitis ut sit una, latitia altera,
 Tertia furoris; furere potanti lubet.
 Pyra, poma, et uvas ferat Amaltheias æteas:
 Hoc inuat, at aliud non inuet cornu: sed en
 Autumni imago vincta Microcosmus venit.*

Act. 4. Sc. 2.

MICROC. ESOP. PHANT.

*MIC. Esopum non videor eximium artibus
 Fecisse fructum? ESOP. Quo modo? MIC. Dicam tibi:
 Ut sine Poeta si velis, ipsi docent,
 Des, quod amem. ESOP. Id age, senes. MIC. At orator, cupis,
 Rhetorica, amoris ut blandiar, studium fuit.*

ESOP. Tibi

VERTVMNVS.

ÆSO. *Tibi verba data sunt, dum dabas verba alteri.*

MIC. *Astronomus es sum, ut astra concludi loco*

Minimo suprema viderim, mirer videntis :

SOL, *Luna, Venus, & reliqua, in hoc vultu micant.*

ÆSO. *A cælo aberras, in solo cælum intuens.*

MIC. *Esse Geometra studeo; nam studium est mihi*

Huius soli, quod dicis, abstrusus sinus,

Partes latentet arte metiri meâ.

ÆSO. *Abstracta satis est notio; attracta est nocens.*

MIC. *Numerare laudes, esse Arithmeticum probat.*

ÆSO. *Quas addis alij, subtrahis laudes tibi.*

MIC. *Musici ut essem, fecit hoc studium, auribus*

Ut placeam & eius cordis harmoniam assequar.

ÆSO. *Concentu amorum, morum abest sensus tibi.*

MIC. *Ethicus ut nûn, sic mûn spectat, bono*

More sit, amori qui studet: sum ergo Ethicus.

ÆSO. *Natura, quàm te exterminant mores mali?*

MIC. *Natura id opus est, is scopus, generet sibi*

Simile; mihi idem est; Physicum ex isto scias.

ÆSO. *Quæ præter illam, non supra, ut vanè studes?*

MIC. *Amor hic Magister Artium, Doctor, Deus,*

Demon; quid ultra? hinc ecce Naturam supra.

PHAN. *Annon videtur Dominus afflatus meo*

Phantasticari iam satis? MIC. Phantastice,

Quia famularis, ede mihi stirpem tuam.

PHA. *Mihi blanda mater, at varia, præcept, potens;*

Ille Rationi, Artinoæ Cleopatraz, soror,

Emula. MIC. Sed annon tibi pater quisquam fuit?

PHAN. *Pater erat ater, acidus, merens, furens,*

Siculi tyranni Siculus, è Splenis fluens

Scythicâ palude, in corporis Capitolium.

MI. *Qui tibi propinqui? PHA. Plurimi; non tres modo*

Phantasos, inanima qui refert; Icelos feras,

Hominesq; Morpheus, idq; per somnum; sed &

Phantasta vitulus, bos, ovus, verres, lepus,

Simia, & atellus, hiq; vigilantes viri.

E 3

Imaginatio.

Succus melanch.

Qu. Met. I. 11.

ÆSO.

VERTVMNVS.

*Theſ. Med. de
Haſionib.*

Æſo. Phantaſticorum genera qui noſti, refer;

Phantaſta num ſit vir grauis, quando ebrius?

*PHAN. Quod non, videtur. Æſo. Num-nam ab inceſſu & toga
Phantaſta ſit dicendus, aut veſte Aulicus?*

*PHAN. Quod non, tenetur. Æſo. Sitne, quem vulgus putat,
Phantaſta, vel quem Momus, aut Mægos leuis?*

*PHAN. Quod non, probatur. Æſo. Sitne, qui tales putat
Sibi diſſidentes, ipſe phantaſta?* *PHAN. Eſt ita.*

*Æſo. Qui niſi quod ipſe faciat, hand rectum putat
Aliquid, an alijs ipſe phantaſta?* *MIC. Eſt ita.*

Æſo. Hac ita teneri, diſcuti, dici hoc loco

Qui fert grauius, an ipſe Phantaſta? *PHAN. Eſt ita.*

MIC. Unum addo; Num ſit de fide vxoris ſuæ

Phantaſta certus, vel minus certus, quia

Phantaſta? *PHAN. De non ſcibili queris, Æſo. Sed eſt*

Imaginabilis, PHAN. Fides eſt certa res;

Incerta mulier, Æſo. Itarepugnans tu tibi.

PHAN. Fidem mulieris (quaſi mare manere autumes,

Lucere lucum) dixeris non ens, quia

Opinione, non eorum conſtat: ſed eſt

Phantaſta iuſta cauſa, cur iniuſta ſit.

Æſo. Phantaſta ne ſis igitur, ut ſerues fidem.

PHAN. Phantaſta ſias potiùs, ut fidem probes.

MIC. Videro: ſed aliquis viſat, Euphroſyne an ſuis

Agris redierit, meſſis ubi finem autumat:

Vindemiante talero, ſi quæ opus eſt, opem.

PHAN. Signa duo amicis ſunt meis, Maror, Metus:

Nigrum illud, iſtud pallidum; hoc iſti intuli;

Inferet hoc illud: è metu maror ſolet.

Ægrè quieſcet, in capite cui ſic ſonat

Gryllus, & amoris odium, & amor odij grauis.

Sed venit amicus Miles, huic aurem dabo.

SC. 4. TRA.

PHANT.

TRA. Vertumno iniquo natus ego videor mihi:

Lufus in eodem, & morſus, & caſus die!

Vindicta ad aurem dicta mihi tragicè ſonat.

Vindicta in ore, in corde vindicta eſt mihi.

Vindicta

VERTVMNVS.

Vindicta patitur, sis leuis lusi ultio.

Vindicta poscit, sis grauis meriti ultio.

Vindicta clamat, sis propra casi ultio.

1. PHAN. Reboat ad aures sola vindicta, ultio.

Sed adibo. Miles ut vales summe? TRA. *Ut vides.*

PHAN. *Video valentem.* TRA. *Sic soleo.* PHAN. *Merito soles.*

TRA. *Bene dicis isthoc.* PHAN. *Sic soleo: tu noster es.*

TRA. *Sum totus, & tu mihi places multo magis,*

Quam trux Picrocholus. PHAN. *Si scias, dicas magis.*

TRA. *Tibi nunc quid agitur?* PH. *Iteur ad dominam.* TR. *Tuam?*

PHAN. *Imo, imo herilem: non enim Phantastica,*

Quamuis faceta. TRA. *Nec fauet credas tibi.*

PHAN. *Nec tibi.* TRA. *Quid? illi nosse faueamus magis?*

PHAN. *Si quid ea poterit apud herum, utriq; exules.*

TRA. *Ergo arceatur prima, ne nos arceat.*

PHAN. *Arcei amica poterit?* TRA. *Ab amico potest,*

Illum monente. PHAN. *Spernitur amanti monens.*

TRA. *Illam querelis leuibus, ubi desunt graues,*

Calumniante. PHAN. *Nulla apud amantem fides*

Calumnianti; cui leuia per se cadunt,

Graua vel odio, vel oneri. TRA. *Quin est amans*

Mala quaq; credens facile, qua metuit nimis.

PHAN. *Verum hoc de amante femina, non de viro.*

TRA. *Quin si illa, que non zelotypa, non est amans,*

Cur non & ille? PHAN. *Maior est virtus viri.*

TRA. *Zelotypus & amans, quasi paria.* PHA. *At impar iugum.*

TRA. *At signum amoris, esse Zelotypum.* PHA. *Ut cinis*

Signum ignis, eius qui fuit, non est. TRA. *Viri*

Vxoritis timere nostrates solent.

PHA. *Mereri ab illis paria vestrates solent.*

TRA. *Timere, & hinc cauere cui nocuit?* PHA. *Sibi:*

Timere cui non nocuit, ubi vis non datur

Cauere? TRA. *Timidus, sic rei timidus sue,*

Prudens habetur. PHAN. *Stultus est.* TRA. *Audit catius.*

PHAN. *Et cum fele habiter, sed vide, Euphrosyne ut redit*

A messe anhelans, fessa, languescens, calens.

SCÆ. 5. E.

PHROS.

TRA. V.

VERTVMNVS.

TRA. *Vt veste, vt ore mollis, vt aperto sinu ?
Nos aucupemur abditi, quam rem geras.*

Act 4. Sc. 5.

EUPHROSINE, TRAQVITAN, PHANTASTICVS.

EUPH. *En tibi litani sacra, quæ potui, Ceres,
Sudore mixtum puluerem, ac æstu sitim.
On. Met. l. 7. Tu, mea voluptas, Zephyre (releuare vt velis,
Quibus vror æstus) ô meos intres sinus
Uni patentes; tu fomes, reficis, inuas,
Tibi prostitutam; tu facis, syluas amem,
Loca solâ; ab ore hoc aura captatur tua,
Meo labori medicus ô solus veni:
Veni Fauoni: Flora mihi liquit tuos
Abiens fauores; ô veni, lenis veni.*

TRAQ. *Annon videntur hæc satis, Phantastice,
Quæ dixit, vt struamus insidias in hanc?
Age, Microcosmo defer, amplifica, aggraua.
Hic ego morabor, tu citò adducas herum.*

PHA. *Mora nulla; gryllis huc feram plenum caput.*

Exit.

TRAQ. *Libet experiri interea, an aliquid mea
Possit apud illam lingua; si caste negat,
Augebit odium; amore, si cedat, fruatur.*

Euph. canit.

EUPH. *O Amor, verax adamas amoris,
Mutuo mentes religans amore,
Mutui mentem releuant amores,
Testor Amorem.
Hic Amor mentes benè munit, vnit:
Hic trahit, traxit, tenuit, tenebit:
Mens amans, si non redametur, amens:
Testor Amorem.*

EUPH.

VERTVMNVS.

*Meditari amores nunc vacat amanti tuos,
Chare Microcosme, charior vitâ mihi :
Vitâ dedisti, dedimus utriq; inuicem,
In amore pignus charius vitâ, fidem.*

*TRA. Dea, Dina, Domina; forma quam Dominâ facit,
Virtusq; Dinam, vis Deam, cui vis datur
Corda superandi inuicta summorum ducum;
Loca sola, tempus commodum, & amantem vides
Heroa quite, quod amet, ut redames rogat.*

*EVP. Insulse Miles num decet amici tui
Tentare amatam? sic amas, redamas tuos?*

*TRA. Maledicta mitto; mitto, quod amico omnia,
Communia; nec est in Venere constans fides:
Nec syllogismus tentat, at solidè tenet.*

*EV. Apage homo nibili; me putas Carnam alteram?
Sic casus audes? Insus, & merus cales?
Nisi respiscis, ad necem casum dabo.*

*TRA. Quam seua? quam seuera? sed vera audias.
Sit stulta, quæ sit fida non fido viro:
Non diligentem diligere, qui diligit
Negligere, ineptum est, imò peruersum, impium.*

*EVP. Libidinosè, credis, ut credam tuos
Veros amores, illius falsos? vel ut
Tu dignus, ille indignus, ut ametur? vel ut
Decepta ab illo, tibi fides fiat, mihi?
Me præter, aliam si quam amat, quæ sit refer.*

*TRA. Amavit alias, ut lenior atas tulit,
Puimaueram, Earinen, & dein Therinen; sed est
Opotine quam nunc amat, diues, sed &
Morbosa, auara; at ille post varios, ubi
Steterit, amores? crede mihi, melius me ames.*

*EVP. Egote, qui amico perfidus, & hostis mihi?
Te lucis odium, Ditis onus, hominum lucem?
Quem nequid ultra, fugis, contemno, execror.*

*TRA. Age, execraris? perage, contemnis? fugis;
Non effugis: malitia si quicquam potest,*

F

Equa-

VERTVMNVS.

*Aequabo; regem dixeris longâ manu.
Casu relictum velum hoc augebit fidem
Criminis: in illam regetur hoc crimen meum.
Non potero corpus, nomen at potero tuum
Violare: casta est, quisq; quam castam putat.
Illa quata? fama forsan & amore, excider.
Venit ecce, utroq; excutere qui solus potest.*

Act.4. Sce.6.

MICROC. TRAQ. PHANTAST. AESOP.

MIC. Hac dixit? heu si vera, quam pereo miser?

PHAN. Hac illa, & alia, vera vel falsa, haud scio.

MIC. Falsa illa; at ista vera nimis: at num mei

Meminit? an ulla mentio facta est mei?

PHA. Nulla: excidisti: MIC. Imò occidi: sed quo loco

Hac gesta narras? PHA. Vbi manet amicus tuus

Testis; & is ecce tristis ad morsum venit.

TRA. Partes amice quas ago, nolens ago;

Delator ut sim, & amicus, & amata tibi.

Sed falsa (quæ non falsa ferè?) pereat prius,

Quam fallat, angat Mic. meum. Dico hoc idem,

Phantasticus quod dixit. MIC. O lesam fidem.

ESO. Nec omnibus, nec nemini adhibenda est fides.

Hoc ledit, illud ludit, utrumq; est malo.

Sic isti, ut illa, & fallere, & falli queunt.

MIC. Sed adulterum quem dixit? TRA. Adamatam sibi,

Qui rapuit aliam, vinxit, implevit sinum;

Zephyrum ipsa dixit. ESO. Ventus is lenis, levis.

Auras & umbras qui timet, vanè timet.

TRA. At frater eius turbidus Boreas ferox

Minyas gemellos genuit è raptâ sibi.

Et Zephyro eodem implente gravidatas equas,

Equus ubi nullus, historia memorat frequens.

VERTVMNVS.

In feminis quid? in feris qui sic agat!

MIC. *At Flora amores illius secum tulit.*

TRA. *Absentis illa traditas supplet vices.*

*Quin me, calentis ut furor turgens fuit,
Præsens vocauit in sinu, & vel me dedit,
Insignem amoris; at ego, quod amicus tibi,
Illam execratus, in fugam, iratam dedi.*

MIC. *Agnosco pignus; vix tamen credo scelus.*

Nec nisi quod oculis conspicio credam meis.

Experiar ipse (nam mihi formas dabit

Vertumnus omnes) an mereat ill. m. furens

Libido, vel, qua mulieribus, auri fames.

ASO. *Quid quaris amens, in malam solum tuum?*

Cupis inuenire, quod statim inuentum dolet.

Dum credis, auges; cum times, minus fidem.

MIC. *Libet experiri: nam quid expertum nocet?*

Si casta, mea sit, si incesta, sit cuius libet.

Abeunt cæteri.

TRA. *Bene est; hoc est par Cephælo inuentum, & parem,*

Nisi mea me mens fallit, euentum dabit.

Nam fulgor auri mulierem quam non mouet?

Iupiter in aurum versus in Danaes sinum

Struxit patentem, quæ patent omnes, viam.

Arcem auro onustus asinus obstructam capit.

Deos & homines dona conciliant: nihil

Auro obstat: aurum nos probat, ut aurum lapis

Lydius; auara & femina ut dicant idem.

Hinc mihi & amicus stabit, inimica & cadet.

Act 4. Sce. 7.

EUPHROSINE.

EUP. *Microcosme, nam te video, te absentem alloquor,*

Solumq; meditor; iadium num te mei

Cepit? ad amores quin redis constans tuos?

F 2

Siccina

VERTVMNVS.

*Sicceine soletis, dum proci, quoties datur
Vna hora venie, adesse, comitari, sequi?
Post ubi potiri datur, ubi adiuncta est fides,
Negligere amorem, inuisere ut vobis vacat?
Sed ferre nostrum est, quicquid est libitum viris.
Alienus animus ne sit, & quiduis feram.
Sed en Oporine amula accedit: quid est
Nunc Nympha agendum? quò vocas? nam te sequar.*

Act. 4. Sc. 8.

OPORINE.

*OPOR. Celebranda Bacchi festa, nisi panam feras,
Quam despiciata Mineia proles tulit.
Vina vna, & vnas melius ut vites ferant.*

EVPH. Modò turpitude nulla de decoret, sequar.

Act. 4. Sc. 9.

BACCHVS, THYRSIGERI. MICROC. vt mercator.

Cantio THYR. Euohe Lyæ, ignigena, bis genite, vuifer.

*BACCH. Vindemiantes, grata que facitis, sacra;
Accepta festa, Phiditia: si quâ meus
Iuuare poterit (& poterit aliquâ) fauor,
Fœcunda vitis palmites lætos seret;
Palme prorepens pampinos grauidos geret;
Pampinus opacius pensiles vnas dabit;
Vna generosa fundet exhilarans merum;
Merum profusum soluet arumnas graues.
Nam mihi chorea, cantus, amor, hilares placent;
Et vite alumna Phiditia, amoris inga,
Quæ qui odit, homines odit, exosus Deo.
Sin vestra vitem terra vix tulerit meam,
Ex vite vinum, fundet at vini vice*

Zythum

VERTVMNVS.

*Zythum recoctum forte lupulato hordeo;
Stomacho & palato dulce, nec cerebro minus.
Quin quasi tributa, vina transmittet sua
Hispania, Rhenus, Gallia, & Græcæ Insulæ.
Sentiet opem & opes, nauta, mercator, meas.
Sed arua pergo visere, ut fructus beem.*

Repet. cant.

CANTIO THYR, Euohe Lyæ, ignigena, bis genite, vuifer.

MIC. Nympha licet unum querere? in Bacchi sacris
Qui sit, reportet sacra cornutus Deus?

EVPH. Cornua quod addat paupri, in bella apparet,
Incitet inermem, spe rata audentem nimis.

AMINONI patri, matri Amalthææ, sacrum

Cui cornu, & illud Copia cornu, refer.

MIC. Ferre hac marito signa, vix cordi putem.

EVPH. Ne metue: sacer est; ceditur Baccho caper.

Sed in quis? unde? MIC. Ex India merces vehe,

Et aurum, & auro multa maioris preti.

En cistam, in illa quicquid extrema India

Dines, relucens, aureo abscondit sinu.

Pyropus en ut rutilat, en Adamas micat;

Smaragdus hic ut viridis, ut nitet Vnio!

EVPH. Placet hoc & illud; Vnio inprimis placet.

Adamas amoris firmitas & vis, focus

Est in Pyropo; casta sim radians monet

Smaragdus: at ut hac qua placent, non est, emam.

MIC. Emere nec opus est; nec loco merces meas

Pretio, nisi vno. EVPH. Quo? MIC. Facile quod sit tibi.

EVPH. Quid illud? **MIC.** Vnum. **EVPH.** Nempe. **MI.** Sine damno datur.

EVPH. Quid deniq? **MI.** Amor est **EV.** Est amor; cuius? **MIC.** Tuus.

EVPH. Meus? at amorem uni & dedi, & seruo meum;

OU. Met. 7.

Et seruo uni. MIC. At alteri partem potes.

EVPH. Non potero; totum se dedit, totam refert.

MIC. At. **EVPH.** Nequid ultra. **MIC.** Respice monile hoc tamen.

EVPH. Monile clarum si aspicio, sedam arguet,

Quod nunc, ut olim, audierim indigna auribus.

MIC. Cur non, ut olim, nunc mihi? quod aetiam alteri,

Quin

VERTVMNVS.

Quin mihi? E V P. Quid urges? fateor, auditum. M I C. Quibus?

*E V P. Quid tuâ? an ut alijs, quos amem, auscultem lubens,
Num tibi necesse est? M I C. Cedat his gemmis amor.*

*E V P H. Non si Imperantum gaza, si tota India
Prote rogaret, flectar: at tu mox fuge,
Ne, cum redierit Bacchus, ut meritis, luas.*

*M I C. Quos dicat alios, una discendi est via.
O sic ab illis constet, ut ab auro, integra, Abit.*

Act. 4. Sce. 10.

BACCHVS cum suis redit. M I C. ut sacerdos.

T H Y R. Cant. Euohe Lyæ, ignigena, bis genite, viuifer.

BACCH. Agite Britanni, chara gens (si qua est) Ioui;

*Et cura Baccho: vestra si nostis bona,
Gaudete vestris: nulla, quam norim, magis*

Beata Rege, subditis, cælo, solo.

Albion v: olim dicta, nunc verè œlior.

Sed nosse Bacchum quis neget terram ultimam?

Nec est Lycurgum, aut Penthea, ut vobis miner;

Me chariorem hic inn: nio, quàm det fides.

Suspensa docet hic Hedera me multum coli.

Multam salutem, (multa si Baccho salus)

Vobis propino: pergite, colatur Deus.

abito cum suis.

M I C. Baccho recludi aperta, non tantum ebrj;

Sed initiatis, Nympha, tibi notum. E V P. Quid hinc?

In corde quod sit sobria, id in ore ebria?

M I C. Tam vera sis, quàm sobria es, potius velim.

E V P. Bonus videris: quid rei? M I C. Ex ore hoc tuo

Mercator ad me retulit, vri te viro

Amorem, at alijs aurem adhibuisse. E V P H. Et quid hinc?

An quæ audit, omnis amat? M I C. Ita fit ut plurimum.

E V P H. Surda ergo sit quæ casta: quin simili modo

Sit cæcus ille, qui esse zelotypus neget.

M I C. Auditi an alij tantum, an admissi amplius?

*E V. Addo quod amati. M. Qui? E V. Mane, M. Dic, qui? E V. loquar.
Era;*

VERTVMNVS.

*Erat Adolescens primus amor, ortu inclutus,
Formâ antecellens, clarus ingenio: tuit
Pastor secundas iuuenis; atate hinc parâ
Piscator est amplexus: & quarto loco
Orchestra: quid miraris? MIC. An numeras scelus?
Sed adhuc & alij? EVPH. Adortus est vnus, sed est
Repulsus: est audius aliter; at nunquid tibi
Mercator aliud, esse quàm auditum? MIC. Nihil.*

*EVPH. Quin nunc, fatebor, vir gravis quidam mihi
Arridet; ille, ne morer, tu vir gravis.*

*MIC. O Terra, Calum, maria, & inferni specus,
Duratis? ut sit tam bonâ facie impudens?*

Perfida teneris, teste me. EVPH. Te Iudice.

MIC. Tu prodidisti te mihi. EVPH. At in proditor.

*MIC. Ut illa perfat, nec pudet! EVPH. Persto; nec est
Cur pudeat. MIC. Annon data fides? EVPH. Fateor datam.*

MIC. Nonne violata. EVPH. Non mihi, at forsân tibi.

MIC. Elope, Amice, adfuis, & famulis simul.

Hac nuper animâ charior, & aurâ mihi.

Suum professâ, mihi, sed ignoto, scelus;

Noto negat: sed arguo fatentem ream:

Quatuor amores nonne narraisti tuos?

EV. Affirmo. MI. Satis est. EV. Nempe. MI. Quid plura? EV. audius.

E quatuor tu primus. MIC. Ut credam, sed est

Pastor secundus. EVPH. Tuq. cum simulâ apem

Pupugisse labrum, pastor, aut simulâ, eras.

EVPH. Memini: sed ille tertius! EVPH. Quisnam fuit?

MIC. Piscator. EVPH. Et eras, ex aqua cum me lenas

Subpersam. MIC. Et illud memini; at is quartus quis est

Orchestra? EVPH. Tute. Heroe sublato, tuum

Cum te redire volui. MIC. Et hoc memini. EVPH. Atq. ita

Primum, secundum, tertium, quartum, te amo.

TRA. O mirum acumen mulieris, ut omnes plagas

Vitat! ut in ipsum vertit & plagas suas!

MIC. At dum quis essem, & qualis, ignotus fui,

Me amare, ut olim, nunc & ignotum dabas.

*Intrant Tragicus,
Æsop, Phant.*

EVPH.

VERTVMNVS.

EV P. Te semper; olim noueram Florâ indice,
Nunc passiones te retexerunt tua.

MIC. Mercator etiam notus? EV P. Ille unus fuit,
Quem nesciebam; & ideo neglectus fuit.

MIC. At quis te adortus deniq; EV. Ille hic quem vides
Amicus, & te detulit falsum mihi.

MIC. Pol haud amicè: sed vide hoc velum, tui
In signum amoris. EV P. Excidit casu, fugam
Dum fecit ille, ut territa Thisbe Leo.

TRA. Tentare volui, ut si rea, referrem ream.
Sin proba, probarem. MIC. At tu probam, ut prorsus ream,
Scelestè detulisti: at & Zephyrum tibi
Retulere amatum, & ille, & hic alter meus.

EV P. Ut aura nempe Cephalo, ut refrigeret,
Amesse cum calebam. ÆSO. Id augurium meum.

MIC. Vos ergo utriq; abite mox in rem malam.

TRA Amice. MI. Num tu amicus? PHA. Here. MI. Nū tu meus?
Purganda domus hæc tam nigric fadis malis.

EV P. Ignosce Microcosme. MIC. Tu potius mihi
Ignosce sponsa; quicquid est, in te fuit
Peccatum, & à me, dum fides non sit tibi,
Cui summa, at illis, nulla quibus, omnis fuit.
Sed melius ætas reliqua procedat precor.

Act 5. Sc. I.

HYEMS. Est mihi loquendum? quid? meum seruum pete.

GASTRIMARGVS PARASITVS.

GAST. Terra peragrata est: Phœbe num terram vides?
An potius ortus Aere, per Ignem means,
Terram relinquens, nunc Aquam fessus petis?
An sedem aquosi figis in cornu capri?
An aquas profundis, qui Ioui nectâr, tibi?
An festa claudi in Piscibus aquosis lubet?
Ut pulchra in atrum desinat piscem Venus?

Sanus

VERTVMNVS.

Saturnus, an liberta Saturnalia,
 Geniale festum Ianus, & Gamelia;
 Lustrationes Februa Lupercos lenes
 Iam pollicentur? Annus ut tandem retrò
 Voluatur, unde incepit; & ponat Lyram
 Ad Pacis aras, unde proueniat quies,
 Gloria, potestas, gaudium, vbertas, amor.
 His proma-conda fructibus nutrix Hyems.
 Sed Hyemis en imago Microcosmus venit.

Act. 5. Sc. 2.

MICROC. ÆSOP, GASTRIMARGVS.

MIC. Ælope, tandem sentio, quod olim mihi
 Dicere solebas, ut diu vinam senex,
 Citò inchoandum: ut Hyeme geniali fruar,
 Citò congerendum; ut audiam frugi, bonis,
 Citò prouidendum: at serò iam video, & dolet.

ÆSOP. Certè dolebit postea, qui antè haud canet.
 At sera nunquam est ad bonos mores via,
 Nec sera penitentia, vbi vera est, nocet.
 Nec penitenda multa tamen, ut ne audias
 Frugi, bonisq; hucusq; præ reliquis reor.

MIC. O si iuuentam reddat exactam Deus,
 Quàm mihi studerem? quanta congererem bona?
 Quanti aestimem vestigal id summum, bonis
 Parcere, ut aceruus indies accresceret.
 Cui, quòd marito, quòd seni desit, grane est.
 Ut sepe, ut acè pungit id dictum tuum?
 Luxuria inopiæ mater: O quàm nunc inops!
 Exesus ac si Tityus ab anibus, luo.
 Laniatus ac si a canibus Aëton, gemo.
 Discerptus ab equis qualis Hippolytus, queror.
 Formica quanto cautior, quo ditior?

ÆSO. Domine. MIC. Nec hoc me nomine: cicadam voces.

G

ÆSO.

VERTVMNVS.

Æs o. Si est æquus animus, & erit (est Dijs gratia)

Satis, unde abunde & vxor, & frugi domus

Vt lata, lauta vinat: at mens si tibi

Iniqua, quod habes deerit, & quod non habes.

Mic. Quid habere, abunde, leta, lauta sic crepas?

Nihil horum: id haret unicuique, deerit mihi.

Mirum, inà de gratià ni Iupiter

Me Cræso ab opibus faciat, aut Crasso parem.

Mirum me opes habere, nisi blateres foris.

At non habere, conscius testis potes

Iurare: nam qui prodigijs festo die,

Profecto egebit: perditus (nostri) nepos.

Sub vere primo ætatis, æstate effluens,

Nec melle parcus, quid in hyme restet puta,

Quin dicar, & sim pauperum pauperrimus.

Æs o. Ex mente, fatcor: pauper est, qui se putat:

Non pauca quisquis possidet, sed plus cupit.

Cui quod necesse est, quod sat est, is diues est.

Securus, hilaris, sibi vacat, vinit suus.

Mic. Tu pauper esto, diues ego. **Æs o.** Malim bonus.

Mic. Et diues idem. **Æs o.** Vix simul iungas. **Mic.** Bona

Qui multa numerat, facile numeratur bonus.

Æs o. A numero, iniquo indice. **Mic.** A summis viris.

Quibus ille solus, quisquis est diues, sapit:

Non ille solus diues est, quisquis sapit.

Tam diues ò sim, quàm facile sapiens, bonus.

Sed heu requiro que Iouem teneant, opes:

Has si tenerem. **Æs o.** Credo; non tu illas tenes

Dominus, sed ille te tenent seruum: tua

Non sunt, earum tu potius: at si lubet

Recte uti (ut usus res probat) adhuc sunt tibi

Prædia opulenta, & annui redditus, quibus

Vinas, parentes ut prius, famâ integrâ.

Mic. Es & alienum, & nupta, cui præter suas

Vestes, vehiculis, pedisequis, famulis opus.

Mea, ut parentes mihi, meis sic me decet

Plaut. Aul.
act. I.

Augere:

VERTVMNVS.

*Augere: si quid igitur in te sit boni,
Tirelia Vlylli narra, ut accumulem bona.
Rides, & inopem, cuius ope vivis, Canis?
Tu Gastrimarge, quid melius? GAST. Altum otium
Propino, iutus, & celsus ut maneas domi.
Vine tibi, id etenim est vivere. AES. Latere est magis.*

*GAST. Minuenda pompa vxoris, ut clausa adibus
Vestes, vehicula, pedisequas, famulos lenet.
Non exenti quid opus? AES. O sordes putres!
Incarcerare tam bonam, pulchram potes?*

*GAST. Quin parce, parce, parce, non genio tuo,
(Nec opus) at auibus, canibus, & alendis equis;
Quin addo, famulis: quatuor vel tres, satis.
Ego promus, obsecrator; erit alter coquus.
Anus una Domina, ancilla si subsit, satis.
Ille Canis abeat, quem sat aluisti diu.
Quem doceat, alium querat; es doctus satis.*

MIC. Diffra hac pere: nem tibi dapinarunt cibum.

*AES. Microcosme dico, non here, aut si sis herus,
Libera Decembris verba, vel seruo, facit.
Dico tibi, consti: namq; inaequalis natus;
Nunc reclus, & nunc prauus; ut non tam vaser
Vertumnus: vrbe, rus amas; rure, vrbe es,
Sis totus in te (consula) r. tundus, teres.
Quid pondus auri te iuuat? an illud times
Redigere ad assem? nisi facis, quid pulchri habes
Accruus ille? è flumine hauri plura hauries,
Quam è fonte seruus: nil satis credis tibi?
Ubiq; tam quisq; quantum habuit, fuit?
Miserrum libenter esse te inbeo: tibi
Tu plaude, si te sibilat populus: sitis
Tantale, sub undismersus: indormis, quibus
Inhias: quod optas, cum tenes, vsu abstines.
Hoc iuuat? egenus sim patior, hoc si iuuat.
Sequitur auarum cura comes a'ra, & premit.
Quid mihi minaris? & manum & st. machum tene.*

G 2

Hor. l. 2.
sat. 7.

Dico

VERTVMNVS.

Sit congerendi modus. MIC. An insanis? AESO. Nihil Minus. MIC. Ergo lapidem, quo canem hinc abigam, velim.

AESO. Sic scilicet me es usus, ut vetulo cane.

Panis catello, fustis aut funis seni est.

Baculum paratum, quo canem cadas, habes.

Custodibus sed canibus, in Capitolio

Cibaria allocantur, ut fures notent:

Hic furi, ut abigat quoddes canem.

MIC. Quia luce latras; quin herum adlatras, cibum Subduco: quod non crura suffringam, bene est.

AESO. Canem fidelm, stulta ovis, tradis lupo.

Mibi vincla demis: abeo, sed quò me iubes?

MIC. Quò dignus es. AESO. Ni fallor, in vestram domum.

MIC. Falleris; erithacos non alet domus hac duos.

I; disce nunc subesse, vel pereas fame:

Abcont MIC. GAS.

Act. 5. Sc. 3. AESO. O execranda tempora, o mores malos!

Ingrata ut hominum monstra! quam raro inuenit

Chiron Achillem? Magnum Aristoteles? Pium

Marci educator? Plinius, Aufonius, Bonos;

Qui consulatum deferant doctoribus:

Sancti parentis esse voluerunt loco

Olim magistrum; & questio, parenti an magis

Pueri, an magistro summa deberent bona.

Alter, quòd ut sit, ut bene sit alter ferat.

Gaudet Philippus filio Magno, at magis

Maiore preceptore: quo Magnus magis

Doctore, quam victorijs gaudet suis.

At nunc Magistri munere, ministri audiunt

Onere: ut recessit virga, vix paret puer;

Minus adolescens; iuuenis oblitus; vir est

Alienus; at si premimus inimicus senex.

Hic Gryphus audax, aridus pumex, tenax

Polypus, ut auro incumbit, ubi non est opus?

Viaticamq, querit, ubi curta est via?

Inhiatq, pulvis pulueri, cineri cinis?

In os liquecat, Crasse, tibi votum tuum.

Dines

VERTVMNVS.

*Dives, miserq, quasi Mydas, quod habes fuge.
Mihî terra quacuis patria; mea mecum omnia.
Sed Domina, cuius miseret, en ades fugit.*

Act. 5. Sc 4.

EVPHROS. CHIMERINE. ÆSOP.

EV P. *Fugiamus hinc matrona, tu sequere ocyûs.*

CHIM. *Ocyûs? hoc oneris quod fero, ut properem neget.*

EVPH. *Quid oneris? CHI. Annos nempe ferè novies decem.*

Accedit & ad hos servitus, frigus, sitis.

Nec fugere mens est, quos diu colui, Lares.

Sed chara Domino, quæ ratio, fugias, movet?

EV P. *Chara fui, ut antè libera; sed ut nunc habet,*

Captiva, serva, carceri includor, minis

Vxor; querelis, iurgijs crucior; sed quæ amis

Non fugiat, hora si fuga è caneâ datur?

CHI. *Domiporta potiùs vxor duxeròs placet.*

Probam, maritum ferre morosum, decet.

EV P. *Morosus ille, fateor: at num nos nihil*

Nisi, ferre, ferre, ferre morosos decet?

CHI. *Ferendo slettes; nisi feras hunc, quem feres?*

Sed te quod angat, quid agit? an quod nil agat?

EV P. *De nocte somnum non capit; nec fert, ego*

Vt capiam; ab imo corde suspirat, gemit,

Quasi subsequente mane figendus cruci.

Interdiu insensatus, hîc totos dies

Impexus, horrens, claudus ut futor, sedet.

Iners, ineptus dum tacet; mordax, furens,

Cum loquitur: ego, si quid loquor, videor levis;

Sin taceo, gravis; irata nil profum; minus

Blanda; magis odio culta, quam inculta, indocens.

Foris esse scelus est, nec salus semper domi.

Nec quid agat ipse novit, aut quid me velit.

Lup. is tenetur aure; tenco? mordeor:

VERTVMNVS.

Dimitto? morior: praestat huic vita mori.

CHI. *Miseret mehercle. EV P. Quam misera dego interim,*

Cuius misereat? qua supra inuidiam fui:

Quin mihi pedisequas abstulit, famulos sibi;

Viriq; ut urbi simus opprobrium graue.

Tres modò reliquit, te, coquum, promum, & mihi

Ancillam: an illum sic decet, & in me decet?

CHI. *Ut vera dicam, non decet: sed quam refert*

Causam ipse? EV P. Inopiam; quam miser semper crepat.

CHI. *Plusquam opus opinor. EV P. Preter opus illi est nihil*

In ore; quòd inops clamat, egenus, miser.

Sed qua miseria est, nisi miser cum nil sonat?

CHI. *Fortè respiscet. EV P. Nulla spes, qui iam senex,*

In melius ut eat. CHI. Moneat Ælopus grauis

Meliora. EV P. Honestè monuit, i deoq; est grauis;

Et exul. CHI. Exul? exul Ælopus? probus

Olim sadalis, charus etiamnum mihi?

Ælopus exul? flamma mihi surgit: vetus.

Ut cuncta patiar, non patiar illum exulem.

Ælopus exul? Æso. A deo: res agitur mea.

Dilecta Domina, chara Chimesine, quid est?

Quòd me recipiam expulsus indignis modis?

CHI. *Expulsus? at enim non feram, vir tam bonus*

Pellatur. Æso. At enim non tibi ferendum, at mihi.

CH. *Tun' exul? Æs. Ita sit. CH. Tun' abis? Æs. Et mox. CH. Mane.*

Æs. Utinā. CH. Manebis. Æs. Negat herus. CH. At aio. Æs. Vale.

CHI. *Te abeunte valeam? quæ furens an flens magis*

Sim nescias; Æsope probe, fide, innocens?

Sed insolentem dum alloquar Dominum, mane.

Exi here. MIC. *Quid anus est? CHI. Est anus, at olim tibi*

Nutrix, parenti viriq;. MIC. Quid memoras? moras

Ne trabe. CHI. Sed audi. MIC. Non vacat aniles mihi

Andire nugæ. CHI. Non erunt nugæ. MIC. Breues

Sint ergo. CHI. Multa. MIC. Multa? non est otium.

CHI. *Tria verba. MIC. Verba? Verba nulla inopem leuant.*

CHI. *At hac leuabunt. MIC. Afferent aurum? CHI. Id quoq;.*

MIC.

VERTVMNVS.

- ML** Idq̃, mihi cedit? **CH.** Id quoq̃. **MI.** Et multum? **CH.** Id quoq̃.
MI. Age dic. **CH.** At. **MI.** At, quid? **CH.** Ante. **MI.** Nihil auro est prius.
CH. Aurum. **MI.** Age. **CHI.** Priusquam assequere, da rursus fidẽ.
MIC. Aurum modo offer. **CHI.** Dũs fidẽ in leges meas?
MIC. De; quas? **CH.** Id aurum et ceperis, aurum exues.
EVPH. Equum est, ubi sitim explerem, ponas sitim.
CHI. Hydropici instar, nec tuam repetes sitim.
MIC. Modo expleatur, fiet. **CHI.** Esopus bonus
 Non exulabit; intus sed erit tibi.
MIC. Fiet. **CHI.** Erit uxor chara, ditata, et decet.
MIC. Fiet. **CHI.** Familia & mensa, quã fuerat, frequens.
MIC. Erit unde? **CHI.** Abundẽ. **MIC.** Fiet; aurum adsit modo. **Theses**
CHI. Tu me artis operã parere posse aurum putas? **Oxon:** tum
MIC. Pollicita, non ex arte, nativum magis. **disputata.**
CHI. Imaginare, & inde corporeum venit. **Phyf.**
MIC. Imaginari, insomnium; sed rem volo. **Polit.**
CHI. Partum tueri; an parere tu potius putas?
MIG. Sit mihi tueri facile, tu parias prius.
CHI. Natura iustum hoc te facias, an Lex rogat?
MIC. Natura reliquis iura det, tua lex mihi.
CHI. Stricto teneris iure, vel rellã fide? **Iurid.**
MIC. Est sedus initum quod fide fiet bonũ.
CHI. Probata sequeris, an tua menti insita?
MIC. Cupio probari qua meæ menti indita.
CHI. Lac illud auri, an aureos mores feret?
MIC. Lac prome nutrit, aureum infantem dabo. **Medic.**
CHI. Haurire fumum, vel potius aurum placet?
MIC. Tabacco istis fumus in pretio, mihi
 Potabile aurum: profer hoc aurum precor. **Exit.**
CHI. Leges minores tu Domina sancti interim.
MIC. Annus ista differt credis, an id aurum afferet?
EVPH. Spem fecit. **MIC.** At rem malo. **CHI.** Si præstet, fides
 Data liberalem, candidum, placidum fore.
MIC. Ne verba data sint vereor. **EVPH.** In hoc imò fides.
MIC. Data. **EVPH.** Sed & omnes, quos prius alueras, ales;
 Renocabis & in his Alilitem: exemplo meo

Ignosce

VERTVMNVS.

Ignosce: spondes? M I C. Spondeo: sed aurum. EV P. Sed & Festa celebrabis, letus & lautus, cibus, Ludis, amicis. M I C. Ona dinumeras prius, Gallina quam pepererit: ac si somniet Mendicis aurum, sed vigil pereat fame.

EV P. Quid illa site luserit? M I C. Se luserit. Men illa ludat? metuo, ne ludat tamen. Exi anus. CHI. Here quid est? M I C. Dicere pupillam soles. Habes id aurum? CH. En habeo. M I. Des. CH. Nondum M I. Meū est.

CHI. Tuum erit; an illa pollicitus est? EV P. Est. CHI. Habe Ollam auro onustam. M I C. O Plute terrarum Deus.

*Plaut. Aul.
ait. vlt.*

*O quam inuatis Iupiter, Iuno, Lares!
O Hercules Augulle Thesaurarie.
O sanguis, anima, spiritus mortalium.
O Cordialis medice, Medicina, in meis
Luctibus, inopijs: ut senem, miserum senem,
Miserati? ut vlnis vos teneo? dulci osculo
Excipio, mille nec satur complexibus!
Ioue digna nutrix. Cornu Amal: heu tibi
Debetur, ex quo profluat potus, cibus.
Agite ergo, quantes sumite hos letos dies:
Nec vina desint, nec dapes: Bacchus fluat.
O quam intueri iam inuat amores meos!
Sed separatim: nolo participes Deos.
Quam ponderosum est! quam tamen pondus leue!
Sed vnde Nutrix tanta, dic breuiter, bona?*

*CHIM. Bona Memoria mater, inprimis proba,
Prouida, pudica, posthumo indulgens tibi,
Teneros ut annos regeret, Afopum addidit.
Sed inde verita, ne patrizares male,
Moribunda, iam iurata, & hanc ollam dedit,
Et alia, at illa non nimis magni preti,
Hæc, ait, egenti filio, at mentis bonæ,
At non mihi egeat, & bonæ mentis, dato.
Quod illa moriens credidit, ego dedi tibi.*

M I C. Viue mulieri, aut mortua, an credam? ô scelus,

Aperta,

VERTVMNV S.

Aperta, terram præter & versus, habet

Nihil intus olla, CHI. Nihil? EV. An hoc aliquid nihil?

MIC. Nihil est; nihil sum; in nihil; nihili omnia.

O spes inanes, ô anum turpem, ô senem,

Qui sunt, fuerunt, omnium maestissimum.

A matre, & a nutrice sic ludor miser?

Num mater aurum dixit? CHIM. Ostendit mihi.

MIC. Tu sustulisti. CHIM. Testor illius leues

Umbras, MIC. Quod aurum verteris in umbram leuem.

ESO. Quin terra grauis est: forte & in terram redit,

Quod terra fuit. MIC. An perditum rides Canis!

An tu indicasti nemini? CHI. Ælopo semel

Tale aliquid. MIC. Heu me. CHI. At ille iuratus fidem

Dedit. ESO. Exulare & maluit, quàm vel tibi.

MIC. Ambo, ambo fures: dabitis & penam cruce.

ESO. Scrutare terram. MIC. Terra, terra est; en nihil

Præterea. ESO. An auri semina? MIC. Nec illa. ESO. At lege

Versus, MIC. Inanes nec amo, nec amant vspiam.

Sibonus es, vltra perge: sin malus es, peri.

Terræ auibus, o: tus terrâ, & in terram incidis.

Mala terra, Mater, hos mihi fructus paris?

Dehisce terra, Matri ut occurram, cape.

At prius in istos fiet exemplum graui;

Ridere, compilare ne Dominum audeant.

ESO. Illa benemerita. CHI. Imò ille bene meritus. MI. Crucem

Ambo, & feretis. ESO. Sponte confessa est, parens

Quod tibi reliquit. MIC. Consciam teneo: nihil

Profert. ESO. Et illa fortè legauit nihil.

MIC. Fortè? at quid aurum dixit? & vidit? nec est:

Te teste? fortè & fure? CHI. At Ælopus locum

Nesciuit, ubi repositum. MIC. At inquirens trifur

Inuenit; ut me ludat, hanc auri vice

Terram reposuit: clara res; ambo luant.

ESO. Chimerine, & aliam dixerat ollam mihi.

CHI. Bene meministi; & illa tam similis fuit

Isti, ut sit inde forsan errori locus.

H

Here

Sir Phil.
Sidney.

VERTVMNVS.

Here, restat alia, & illa tibi faciet satis.

Eamus, ut visamus, at soli duo.

MIC. *At nolo ludus denuò fieri: sequor.*

EVPH. *Ælope, an ista proposita Comedia*

Desinet in eius & tram tragicè necem?

In hos furores domini, & in luctum meum?

ÆSO. *Domina, est ut ansa, & olla sic nobis duplex,*

Quasi sortis urna, quam Sigismundus suo

Praclarus Imperator, & honesto Aulico

Posuit honoris, prami, sati loco.

Hac intus auro pyxis, hac plumbo grauis:

Illi nec hac est, simile lac lacti magis:

Viram tetigeris, fatum habes, siue aureum,

Sine benemeritis plumbeum: quod nunc fuit.

Sed fronte, mente, laetior, Dominus redit.

MIC. *O Di propitij hominibus: O lepidus dies.*

Euphrosyne habetur aurum, & id plusquam velim.

ÆLOPE, *Nutrix, gratiam accipite, & date*

Veniam roganti: O Vxor ignoscas mihi,

Ignoscite omnes, si quid imprudens, furens,

Auarus egi, melius & posthac agam:

Et quod placuerit imperes Vxor mihi.

Perdite, profundite, agite, quod vobis lubet.

EV. *Quod ergo dictum est fiat. MI, Ælope es (puto)*

Memor, in Adelphis Mitio quid fecerit,

Fratris rogatu & filij. ÆSO. Ut memini, nouus

Maritus, & post lustra ter quina, est datus.

Decrepita & anni. MIC. Cupio, tu facias idem.

Promitte. ÆSO. Omitte. EV. Quod petimus omnes, ago.

ÆSO. *Absurdū, ineptum; at fiat. CHI. Annos plurimos*

Hoc ego rogavi numina, quod hodie obtigit.

EVPH. *Vi festa celebrent ludicra, en adsum tua*

Omnes, in illis Miles. MIC. In amicum meum

Recipio. TRA. Testor, nulla fuit animo quies,

Alienus ex quo factus es mi Mic. mihi.

EVPH. *At nunc amore festa celebremus paris*

Exeunt.

Redeunt.

Intrant
Traq. Ent.
Picro. Phā.
Oud. Hect.

T_h

VERTVMNV S.

Tu Domine quasi pseudonyme, Traquitantos rege.

T R A. *Mibi imperandum est ergo, parendum omnibus.*
Militis, ut aciem instruere, sic festa arbitror.

Totum agmen ergo sit satellitium meum.

OMN. *Sum is Imperator.* **T R A.** *Nolo ego Lupercos lenes;*

Faciem cruore, ut illitam pueri gerant

Quae rideatur, lacte cum lota enitet.

Nudata nolo corpora, ut virgis luant.

Nolo pede in uno cursitent, nolo manus

Pulsent; ut alij verberent cacum, vel ut

Aliosprehendat cacus; haec nihili puto.

Inuenta noua qui dederit, huic aurum dabo.

Periclitemur interim (ut memini) duo

Certamina; est Tauri alterum, Hastarum alterum.

Oudene, paratus Taurus? aggredere; impigrè.

Canis en ut humilis insinuet, altum petens:

En Taurus acer, flammiger, toruus, furens,

Dolos ut addat robori, robur dolis.

Caue, caue cornu ne urat: hem laudo: sat est.

Nunc age, in arenam velites Hastis duo

Armentur: in equis non opus: resonent tuba.

En verus Hector, lora traiectus pedes,

En falso Achilles, saucius solos pedes.

OV D. *Adhuc rebellas victor? HE.* *Vincendum prius.*

OV D. *Sic adigo. HE.* *Sic repello. OV D.* *Sic actum urgeo.*

HE C. *Sic replico. OV.* *Sic te fodio. HE C.* *Supplantas magis.*

OV. *Euerto. T R A Q.* *Satis est: talibus praludis*

Celebranda surgunt Festa: num plures vacat?

E V P. *Plures vacabit aspicere ludos: prius*

Votis petenda blanda Pax, mitis Dea;

Desit triumphus, hostis ut desit; Duces

Sint gloriosi pace, quam bello magis.

Gerat arma Miles sola, quibus arma obruat.

Nisi pompam ouantem, nil fere content tuba.

Timeat Britannos terra vicina, ultima;

Hac, illa, si illos non timeat, illos amet.

H 2

Domus

Ou: Fast.
l. 1, f.

VERTVMNVS.

Domus illa, pacem quæ dedit, pace affluat.

M I C. *Bene sis precata : at festa pergamus sequi.*

Intrauit CALEND. DEI. DEAE. Omnes cæteri.

CALEND. *Siste Microcosme, te, tuos : ut se, suos,
Vertumnus ad tribunal hoc sistit lubens.*

HOMO, Annus, ætas hic modum statuunt sibi:
Exempla vitæ, exemplar, exemplo sine,
Regum optimorum, summe REX, non est opus,
Vt scena ponat, Comici ostendant tibi.
Graues honore statuis, exemplo facis.
Sed metuo mores Comici vt narrent leues,
De Comicis è Comico dictum putes,
Dum moluntur, dum comuntur, annus est.
Maiora magni fortè sonuerunt chori :
Poterunt placere hic cespes, hæc farra, haud minus,
In hoc salino : *Iupiter* vultu pari
Capit A tiorum munera, Laconum preces :
Et Maro Catulli passerem lætus capit.
Quin cuncta cum lætentur aspectu tuo,
Lætetur & nos, quibus id in votis fuit,
Vt lætus aliquo, vel leui, fieres ioco :
Lætabimur, si lætus aspicias leues.
Beatiores dona dent ; nos has preces.
Tua festa Fasti semper æternent mei :
Semper beata, *Augusta* Maiestas tua,
Vxore, prole Regiæ æternet tuos.

Plauferunt.

Ad Regis introitum, è I O A N N E N S I
Collegio extra portam Vrbis Borealem

sito, tres quasi Sibyllæ, sic (vt
Æsyla) salutarunt.

1. **F**atidicas olim fama est cecinisse Sorores
Imperium sine fine tuæ, REX Inclyte, stirpis.
Banquonem agnouit generosa *Loquabria Thanum* :
Nec tibi *Banquo*, tuis sed sceptrâ nepotibus illæ
Immortalibus immortalia vaticinata :
In saltum, vt lateas, dum *Banquo* recedis ab Ania.
Tres eadem pariter canimus tibi fata, tuisque,
Dum spectande tuis, è saltu accedis ad Vrbem :
Teq; salutamus : Salue, cui *Scotia* seruit.
2. *Anglia* cui, salue. 3. Cui seruit *Hibernia*, salue.
1. *Gallia* cui titulos, terras dant cætera, salue.
2. Quem, diuisa prius, colit vna *Britannia*, salue.
3. Summe Monarcha *Britannice, Hibernice, Gallice*, salue.
1. ANNA parens Regum, soror, vxor, filia, salue.
2. Salue HENRIE Hæres, Princeps pulcherrime salue.
3. Dux CAROLE, & perbelle Polonice Regule, salue.
1. Nec metas fatis, nec tempora ponimus istis;
Quin Orbis regno, famæ sint terminus astra :
CANVTVM referas regno quadruplice clarum:
Maior Auis, æquande tuis diademate solis.

Reg. Scot.
Duncan
Ang. Canut.
Wall. Llb-
welyn ap
Sissylot.

Nec ferimus cædes, nec bella, nec anxia corda :
Nec furor in nobis : sed agente calescimus illo
Numine, quo THOMAS WHITVS per somnia motus,
Londinensis Eques, Musis hæc testata dicanit :
Musis ? imò Deo, tutelarique IOANNI.
Ille Deo charum, & curam, propè prætereuntem
Ire salutatum, Christi Præcurfor, ad Ædem
Christi pergentem, iussit. Dicta ergo salute,
Perge, tuo aspectu sit læta Academia, perge.

M. G.

Errata.

Lege pag. 1. l. 7. *maius* fortè. 22. l. vlt. *lucis*.